

Naročnina mesečna
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun.
Ljubljana številka
10.550 in 10.349 za
instate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Brez vojne napovedi je Nemčija napadla Nizozemsko, Belgijo in Luksemburško

Napadene države so Anglijo in Francijo poklicale na pomoč

V petek ob 3 zjutraj so nemške čete brez vojne napovedi napadle nizozemsko, belgijsko in luksemburško mejo. Istočasno so nemška letala priletela nad ozemlja Belgije, Luksemburga in Nizozemske in bombardirala letališča in železniška križišča.

Nemška vlada je v noči od četrтка na petek na isti način, kot pred enim mesecem Danski in Norveški, sporočila nizozemski in belgijski vladi, da bodo njene oborožene sile vkorakale v ta ozemlja, ker da je nemška vlada prepričana, da hočeta Anglija in Francija vkorakati v Belgijo in na Nizozemsko, da napadeta nemško Porurje in da mora torej v samoobrambi vzeti pod varstvo obe deželi.

Belgijska in nizozemska vlada sta na nočnih sejah sklenili, da se bosta nemškemu vpadu uprli. Odredili sta splošno mobilizacijo in sta sporočili angleški in francoski vladi, da sta bili napadeni in da prosita za pomoč. Angleška in francoska vlada sta pomoč takoj obljubili in takoj prešli k dejanjem.

V petek dopoldne so bili nad Nizozemsko, Belgijo in Francijo številni boji v zraku. Na nizozemsko-nemški in belgijsko-nemški meji so se razvile prve borbe. Francoska armada je dobila povelje, da vkoraka v Belgijo na pomoč belgijski armadi.

Nizozemska kraljica in belgijski kralj sta izdala proglase, v katerih pozivata svoje narode na borbo za svobodo. Nemški kancler in voditelj Hitler je objavil proglas na nemško vojsko, v katerem jo poziva, naj se bori za to, da bo Nemčija zavarovana za bodočih 1000 let.

Odmev nemškega vpada na Nizozemsko in v Belgijo po vseh nevtralnih državah je silen. Povsod prevladuje vtis, da se je sedaj začela prava vojna in da je prišla ura, ko se bodo merile milijonske sile obeh vojskujočih se taborov v borbi, o kateri so eni in drugi prepričani, da bo odločila o bodočnosti Evrope.

Besedilo nemškega ultimata nizozemski in belgijski vladi

Berlin, 10. maja. AA. DNB: Spomenica, ki je bila ponoči od četrтка na petek poslana belgijski in nizozemski vladi, se glasi:

Nemška vlada že davno ve, kaj je glavni cilj ofenzive angleške in francoske vojne politike. Ta cilj je razširitev vojne na druge države in zloraba ljudstva teh držav, ki naj bi služili Angliji in Franciji kot pomoč in najemniki. Zadnji poizkus, izvršen v tej smeri, je bil načrt, da se s pomočjo Norveške zasede Skandinavija, da bi se s tem napravilo novo bojišče proti Nemčiji. Ta namen je bil onemogočen zaradi hitre intervencije Nemčije v zadnji uri. Nemčija je vse to objavila z dokumentiranimi dokazi v »Beli knjigi«. Komaj je propadel angleško-francoski nastop v Skandinaviji, že sta Francija in Anglija nadaljevali svojo politiko razširitve vojne v drugi smeri. Tako je angleški predsednik vlade v času, ko je še trajal hitri umik angleških čet iz Norveške, izjavil, da je Anglija sedaj zaradi spremenjenega stanja v Skandinaviji v položaju, da prenese težišče svojih pomorskih sil na Sredozemskem morju in da so angleške in francoske sile že na poti v Aleksandrijo. Sedaj je Sredozemsko morje postalo predmet angleško-francoske vojne propagande. S to propagando naj bi se na eni strani prikrikl pretrpeli poraz v Skandinaviji ter velika izguba ugleda pred lastnim in tujim svetom, na drugi strani pa naj bi se ustvarilo mnenje, da je za novo bo-

jišče proti Nemčiji izbran Balkan. V stvari pa so te trditve angleško-francoske propagande služile popolnoma drugim ciljem. To je bil samo manever velikega obsega, ki naj odvzame pozornost Nemčije s stvarne smeri angleško-francoskega nameravanega napada.

Kakor je nemški vladi že davno znano, sta Anglija in Francija skrbno pripravljali napad na Nemčijo na zahodu. Ta napad naj bi bil usmerjen proti Porurju čez belgijsko in nizozemsko ozemlje. Nemčija je spoštovala nedotakljivost Belgije in Nizozemske pod pogojem, ki je sam po sebi razumljiv, da bosta ti državi v primeru vojne med Nemčijo na eni ter Anglijo in Francijo na drugi strani ohranili najpopolnejšo nevtralnost. Belgija in Nizozemska nista izpolnili tega pogoja. Brigadi sta se sicer navidezno, da na zunaj ohranita svojo nevtralnost, v stvari pa sta ti dve državi popolnoma enostransko favorizirali vojne nasprotnike Nemčije ter delali tako, da je koristilo njihovim namenom. Na osnovi podatkov, s katerimi Nemčija razpolaga, posebno pa na osnovi poročila notranjega ministrstva z dne 22. marca 1940 in poročila vrhovnega poveljstva državne obrambe sile z dne 4. maja 1940 ugotavlja nemška vlada sledeče:

1. Že od začetka vojne pišeta belgijski in nizozemski tisk v sovražnem duhu o Nemčiji ter v tem prekašata celo angleške in francoske liste. Navzlic stalnim korakom nemške vlade se to zadržanje ni spremenilo niti do današnjega dne. Razen tega so vodeče osebnosti javnega življenja v Belgiji in na Nizozemskem v toku zadnjih mesecev vedno jasneje in odkriteje izražale svoje prepričanje, da se morala Belgija in Nizozemska postaviti na stran Anglije in Francije. Ta tendenca se je naglašala v številnih pojavih političnega in gospodarskega življenja Belgije in Nizozemske.

2. V sodelovanju z gotovimi angleškimi uradnimi krogi je Nizozemska dovolila zlorabljati njeno nevtralnost za cilje angleške tajne obveščevalne službe, ki je šla za tem, da se zaneti revolucija v Nemčiji. »Intelligence Service« je v ta namen ustvaril organizacijo, ki je uživala podporo nizozemskih in belgijskih uradnih oseb in ustanov in to do najvišjih krogov uradniške hierarhije in glavnega generalnega štaba. Ta organizacija je imela namen odstraniti celo vodjo Nemčije in nemško vlado, pri čemer ni izbirala sredstev, ter pripeljati na oblast v Nemčiji vlado, ki bi bila pripravljena razbiti enotnost Nemčije in ustvariti slabotno federativno nemško državo.

3. Še več povelj v tem oziru ukrep, ki sta jih belgijska in nizozemska vlada izvedli na vojaškem polju. Ti ukrepi dajejo neizpodbiten dokaz o pravih namelih belgijske in nizozemske politike. Ti nameni so v jasnem nasprotju z izjavami belgijske in nizozemske vlade, češ da sta odločeni z vsemi sredstvi in napram vsem strancam enako preprečiti poizkus, ki bi šel za tem, da se uporabi

Belgijski kralj Leopold

belgijsko in nizozemsko ozemlje kot oporišče za vojne operacije na kopnem, na morju in v zraku.

4. Belgijska vlada je n. pr. utrdila svojo vzhodno mejo napram Nemčiji, medtem ko ni zgradila nobenih utrdb na svoji meji napram Franciji. Sicer je na odločne korake nemške vlade belgijska vlada redno odgovarjala z obljubami, da bo napravila konec temu stanju, ki je bilo uperjeno enostransko edino proti Nemčiji, toda stvarno teh obljub ni nikoli izpolnila. Nasprotno je belgijska vlada do zadnjih dni z nezmanjšano silo delala na nadaljnji izgraditvi svojih utrdb, uperjenih proti Nemčiji, medtem ko so zapadne meje Belgije proti nemškimi vojnimi nasprotnikom ostale še naprej odprte.

5. Istotako predstavlja nizozemsko primorje v vsakem oziru nezaščiten pokrajino, popolnoma pristopno angleškim letalskim silam. Nemška vlada je nizozemski vladi stalno sporočala dokaze o kršitvah nizozemske nevtralnosti po angleških letalih. Od začetka vojne so prihajali angleški letalci skoraj vsak dan čez nizozemsko ozemlje nad Nemčijo. Dosele je nesporno ugotovljenih 127 takih primerov, ki so bili vsi sporoceni nizozemski vladi. Stvarno pa je število teh primerov še veliko večje. Dejstvo je, da nizozemska vlada ni podzela nobenih korakov, da bi preprečila ta pojav, ki nesporno dokazuje, da je angleško vojno letalstvo izkoriščalo nizozemsko ozemlje za svoje operacije proti Nemčiji z znanjem in dovoljenjem nizozemske vlade.

6. Še jasnejši dokaz za stvarno stališče Belgije in Nizozemske pa je treba gledati v tem, da so vse mobilizirane belgijske in nizozemske sile zbrane proti Nemčiji. Medtem ko sta Belgija in Nizozem-

Ljubljana, 10. maja.

Napad Nemčije na Nizozemsko, Belgijo in Luksemburško bo po vsej verjetnosti sprožil ono kravato dramo na zapadu, pred katero so trepetali vsi civilizirani narodi. Nemčija je s tem napadom na tri nevtralne države izigrala odločilno karto sedanje vojne. Najprej si je z uničenjem Poljske nemško vrhovno vojaško vodstvo zavarovalo hrbet. Zasedbo Danske in Norveške si je Nemčija zavarovala svoje desno krilo pred slehernim presenečenjem. Levo krilo pa ji skrbno čuva Italija. Po tem takim je nemško vojaško poveljstvo smatralo, da je prišel odločilni trenutek za frontalni napad proti zaveznikom in sicer skozi nevtralno ozemlje. Ta napad naj Nemcem omogoči: 1. Da dosežejo kanal s čimer se približajo Angliji na razdaljo manj ko 100 km. 2. Da dobe možnost, Anglijo učinkovito blokirati, možnost množičnih letalskih napadov nad Anglijo in morda celo izkrcanje nemške armade na Angleškem. 3. Zaradi te nevarnosti naj bi Angleži tudi ne mogli več pošiljati čet na glavno francosko bojišče, ampak bi morali držati veliko vojsko doma, kar bi Nemčiji omogočilo da posamič po svoji lastni iniciativi obračuna z vsakim zaveznikom posebej. 4. Posest Belgije bi naj nemškim letalskim silam omogočila, da preprečijo vsak dovoz angleških čet in materiala na Francosko; posest belgijskih in nizozemskih luk pa bi nemškim podmornicam omogočila pomorsko blokado Anglije.

Pri tem svojem orjaškem načrtu Nemci prvenstveno računajo na premoč svojega letalstva, o katerem sodijo, da jim bo prineslo odločilno zmago, če preden se bodo zavezniki primerno oborožili. Z letali mislijo, da bodo mogli preprečiti belgijsko in nizozemsko koncentracijo čet na meji in zlasti dovoz francoskih čet na belgijsko bojišče. V par dneh bomo videli, če se jim bo ta načrt posrečil.

Jasno je pa iz vsega, da Nemčija ne želi dolge vojne, ampak da z vsemi sredstvi in skrajnim naporom išče in sili k hitri odločitvi. Po nemških načrtih naj bi že letošnje poletje prineslo zmago nad zavezniki in na to nemški mir. Iz dogodkov, ki so neposredno sledili nemškemu vpadu v Belgijo in Nizozemsko pa tudi sledi, da je zavezniki informativna služba zvedela za nemške načrte že pred nekaj dnevi. Le tako moremo razumeti, da je Holandija pred tremi dnevi nenadno mobilizirala, Belgija pa je itak bila v pripravljenosti. Ta okoliščina utegne zelo odločilno vplivati na potek nemške »bliskovite vojne«, oziroma »bliskovitega« napada na nevtralno Belgijo in Nizozemsko.

ska v začetku septembra 1939 zbirali čete enakovredno po vseh mejah, medtem ko je ostala pozneje meja napram Franciji popolnoma nezaščiten ter so se belgijske in nizozemske sile zbirale na vzhodni meji proti Nemčiji.

7. To zbiranje belgijskih in nizozemskih čet na nemški meji je bilo izvedeno v času, ko se je zdelo, da je nevtralnost Belgije in Nizozemske vedno bolj ogrožena zaradi zadržanja Anglije in Francije ter zbiranja angleških in francoskih ofenzivnih čet na njihovi meji. V času torej, ko sta imeli Belgija in Nizozemska še preveč razlogov ojačati svojo varnost na zapadni strani, sta nasprotno umaknili od tam svoje čete ter jih vrgli na zapadno mejo, kjer sploh ni bilo nemških čet. Šele tedaj je Nemčija podzela odgovarjajoče protiukrepe ter je s svoje strani pripeljala čete na holandsko in belgijsko mejo. Generalna štaba Belgije in Nizozemske sta s svojimi ukrepi, ki so v očitnem nasprotju z vsemi vojnimi pravili, odkrila svoje prave namene. Njihovo postopanje se lahko popolnoma razume, če se ve, da so bili ti ukrepi izvršeni po predhodnem sporazumu z angleškim in francoskim generalnim štabom, ki bel-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zemunska vremenska napoved: Pretežno vedro in lepo vreme. Verjetne so krajevne nevihte s kratkimi nalivi.

Zagrebska vremenska napoved: Nespremenljivo vreme.

Nizozemska kraljica Viljemina s svojo materjo in prestolonaslednico

(Nadaljevanje s 1. strani)

gilekih in nizozemskih čet nista smatrala nikoli za kaj drugega kot za predhodnike angleških in francoskih vojnih sil.

8. Nemška vlada ima nesporne dokaze o tem, da so bile priprave za angleško-francoski napad na Nemčijo čez Belgijo in Nizozemsko že skoraj končane. Obveščena je bila, da so bile že pred nekaj časa odstranjene vse ovire, ki so branile prihod angleških in francoskih čet v Belgijo. Ugotovljeno je, da so angleški in francoski častniki pregledali letališča v Belgiji in na Nizozemskem in da so dali navodila za razširjenje teh letališč. Ugotovljeno je, da je Belgija na svoji meji napram Franciji pripravila material za prevoz čet. Kot so ugotovili na več krajih v Belgiji in Nizozemskem, so se tam pojavili že oddelki raznih angleških in francoskih štabov, ki naj bi pripravili prihod angleških in francoskih vojnih enot. Vsa ta dejstva, kakor tudi nadaljnje zbiranje v zadnjih dneh nedvomno dokazujejo, da grozi neposreden angleško-francoski napad na Nemčijo in da je cilj tega napada Porurje. Ta napad naj bi se izvršil čez ozemlje Belgije in Nizozemske.

9. Slika, ki jo ta dejstva dajejo glede stališča Belgije in Nizozemske, je zelo jasna in ne dopušča

nobenega dvoma. Obe državi sta se že v začetku vojne postavili tajno na stran Francije in Anglije, to je držav, ki sta sklenili napasti Nemčijo in ki sta ji objavili vojno. Dasi je belgijski zunanji minister bil z nemške strani večkrat resno opozorjen na to zadržanje, se stališče Belgije ni niti najmanj spremenilo. Belgijski vojni minister je v belgijskem parlamentu dal celo vedeti, da so glavni generalni štabi Belgije, Francije in Anglije sporazumno določili ukrepe za posamezne akcije proti Nemčiji. Če Belgija in Nizozemsko še nadalje zunanjemu svetu objavljata politiko neodvisnosti, potem skušata s tem samo prikriti prave namene belgijske in nizozemske politike. Nemška vlada pa ne more več imeti nobenega dvoma, da sta Belgija in Nizozemsko odločeni ne samo trpeti nameravani angleško-francoski napad, temveč ga celo v vseh smereh podpirati, kar je bilo že vse dogovorjeno med predstavniki glavnih generalnih štabov. Ni mogoče smatrati za opravičeno trditev z nizozemske in belgijske strani, da vse priprave niso služile namenom Francije in Anglije.

Nemška vlada v tej borbi za obstoj nemškega naroda, ki je bila vsiljena od Anglije in Francije, ni pripravljena prekrižati rok čakati na napad Anglije in Francije in dovoliti, da se bojišče čez Belgijo in Nizozemsko prenese na nemško zem-

ljišče. Zaradi tega je nemška vlada naročila nemškim četam, da s vsemi vojaškimi sredstvi zavarujejo nevtralnost teh držav.

10. Nemške čete ne prihajajo v Belgijo in na Nizozemsko kot sovražnice belgijskega in nizozemskega naroda, ker nemška vlada ni niti želela niti povzročiti takega razvoja stvari. Odgovornost za to nosita Anglija in Francija, ki sta do najmanjših podrobnosti napravili napad na Nemčijo čez belgijski in nizozemski ozemlje, ter oni predstavniki belgijskih in nizozemskih oblastev, ki so dovolili in podpirali te priprave. Nemška vlada izjavlja, da nemška vlada nima namena sedaj ali pozneje okrniti suvereniteto kraljevine Belgije in kraljevine Nizozemske ter čezmorska posestva teh držav. Belgijska in nizozemska vlada imata danes v zadnjem trenutku še možnost napraviti to, kar je treba za dobrobit svojih narodov, če preskrbita, da nemške čete ne bodo naletele na noben odpor. Nemška vlada poziva obe vladi, naj izdasta v ta namen potrebna povelja. Če bodo nemške čete v Belgiji in na Nizozemskem naletele na odpor, bo ta odpor strit z vsemi sredstvi. Za posledice, ki bi nastale zaradi tega in za prelivanje krvi, ki bi bilo v tem primeru neizbežno, bo nosila odgovornost izključno belgijska in nizozemska vlada.

Berlin, 9. maja 1940.

Ribbentropove razlage

Berlin, 10. maja. AA. DNB. Nemški zunanji minister v. Ribbentrop je dal tole izjavo predstavnikom nemškega in tujega tiska:

Anglija in Francija sta nazadnje sneli svoji maski. Po vdoru v Skandinavijo, ki se je končal z neuspehom, sta začeli zvoniti na Sredozemskem morju. Ta veliki manever je bil samo krinka. Pravi cilj pa je bil napad v Porurju čez Belgijo in Nizozemsko. Ta napad je bil že davno pripravljen, ker je angleška vlada sporočila nizozemski in belgijski vladi, da bodo angleške čete v kratkem izkrcane v Belgiji in Nizozemski. Nemška vlada ima neizpodbitne dokaze o tem, da sta omenjeni vladi dobili to sporočilo. Nemška vlada ima dokaze o pripravah angleškega in francoskega vdora v Porurje čez Belgijo in Nizozemsko. Vodja Nemčije ne dopušča, da bi bila ta pokrajina predmet napadov in to toliko bolj, ker je velike gospodarske važnosti za Nemčijo. Zato je vodja Nemčije vzel pod svojo zaščito nevtralnost Belgije in Nizozemske. S tem je preprečil noo zločinsko dejanje Anglije in Francije, ki sta prisilili Nemčijo stopiti v vojno. Mogoče bi bil ta angleški in francoski napad posledica obupa. Toda naj si bo prvo ali drugo, odslej bo govorila nemška vojska. Nemška vojska bo govorila z Anglijo in Francijo v edinem jeziku, ki ga francoski in angleški voditelji razumejo. Nemška vojska je sklenila pokazati tem voditeljem njihove zločine. S temi voditelji je treba končno obračunati.

Oklic nizozemske kraljice narodu

London, 10. maja. AA. Reuter. Zjutraj je radijska postaja v Hilversumu objavila oklic kraljice Viljemine holandskemu narodu:

Jaz in holandska vlada bova storila svojo dolžnost. Preteklo noč je nemška vojska brez opoziranja napadla Holandijo kljub obljubam, da bo spoštovala našo nevtralnost, dokler se bomo mi držali nevtralnosti. Nemška vojska je vdrla v Holandijo. Ogorčeno protestiramo, proti temu nesramnemu napadu in kršitvi mednarodnih obveznosti civiliziranih narodov. Jaz in holandska vlada pozivava ves holandski narod, naj tudi on stori dolžnost do domovine.

Protest v parlamentu

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Amsterdam, 10. maja. Hilversunski radio poroča, da se je nizozemski državni zbor sestel ob 1. uri popoldne. Predsednik zbornice je protestiral proti evrovemu napadu na Nizozemsko, čeprav je bila strogo nevtralna. Nizozemci so odločili doprinesiti vsako žrtev, da branijo neodvisnost svoje domovine. Branili jo bodo z največjim junaštvom.

Belgija in Nizozemska odgovorjata: Ne sprejmemo**Razgovor med Spaakom in nemškim poslanikom**

Bruselj, 10. maja. Ko je zunanji minister Spaak davi sprejel nemškega poslanika, mu je takoj prebral protest belgijske vlade proti napadu. Pozval je na vest vsega človeštva in izjavil, da nosi Nemčija pred vso zgodovino odgovornost za ta napad. Nato je nemški poslanik izročil zunanjemu ministru noto in jo obenem izjavil:

Nemčija mora poskrbeti za nevtralnost Belgije, Nizozemske in Luxemburga glede na protinemške napadalne načrte Anglije in Francije. Nemčija bo nastopila s tolikšno oboroženo silo, da je vsak odpor brezpomemben. V interesu Belgije je, da naj vlada pozove ljudstvo in armado, naj se ne upirajo in da naj dajo vsa potrebna navodila v tem smislu.

Zunanji minister je odgovoril:

Svoj odgovor sem že dal. Pristavil je še, da je Bruselj neutržno odprto mesto.

Belgija prosi Anglijo in Francijo za pomoč

Bruselj, 10. maja. Belgijska vlada je angleški in francoski vladi sporočila, da je bilo belgijsko ozemlje od Nemcev napadeno. Nota se glasi:

Belgijska vlada obžaluje, da vas mora obvestiti, da so nemške čete pravkar prekoračile belgijsko ozemlje v protislovju z nenapadno pogodbo z dne 14. septembra 1937, ki je bila obnovljena v septembru lanskega leta. Belgijska vlada je odločena, da se bo z vsemi razpoložljivimi silami napadu uprla in poziva francosko vlado, naj pride takoj na pomoč, kakor to predvidevajo pogodbe, ki so bile podpisane. Pomoč naj pride v najkrajšem času. Belgijska vlada izraža polno zaupanje, da bo odgovor francoske vlade pritril in da bo Francija raztegnila svojo pomoč tudi na belgijske kolonije. Belgijska vlada je prepričana, da bodo skupni napori vseh zaveznikov kmalu pravici pripomogli do popolne zmage.

Bruselj, 10. maja. c. Havas. Danes je belgijska policija zaprla predsednika flamske nacionalistične stranke Duclerea in voditelja rekističnega gibanja Degrellea.

Bruselj, 10. maja. c. V parlamentu je govoril danes popoldne tudi vojni minister general Denis in izjavil, da je Belgija dobila prvi spopad na meji in da so nemške čete ustavljene vzdolž cele belgijske meje.

Govor predsednika belgijskega parlamenta

Bruselj, 10. maja. c. Havas. Danes popoldne ob 15. uri se je sešel belgijski parlament na sejo. Na sejo so prišli skoraj vsi poslanci, le nekaj jih je že bilo mobiliziranih. Tribune so bile vse polne, prav tako pa je bila prepolna tudi diplomatska loža. Na hodnikih in v zbornici je vladal popoln mir in vse poved je bilo obnašanje tako dostojanstveno, kakor da ne bi bila med tem Belgija že prisiljena vstopiti v vojno.

Predsednik parlamenta Conwalaert je začel sejo ob 15.15. Vsa vlad je bila zbrana in po-

slanci so se vsi takoj dvignili. Predsednik je imel nato v flamanščini naslednji govor:

»Gospo in gospodje! Že spričilo v 25 letih je isti napadalec napadel Belgijo. To je storil vkljub temu, da smo najvestneje izpolnjevali obveze svoje nevtralnosti in se držali lojalno vseh določb. Sedaj nas je zopet napadel isti sovražnik, ki je napade proglasil za pravilo svoje politike.

Naša vlada je že ukrenila vse potrebno in mi vsi ji izrekamo svoje zaupanje. Vlada bo še nadalje storila vse za našo obrambo.

Z največjim zgražanjem in s pravo grozo pa moramo obsojiti dejstvo, da je bila zopet prekršena dana beseda.

V sedanjih vojni bodo težave še večje, kakor pa so bile pred 25 leti, večje in neznosnejše pa bo tudi trpljenje. Tokrat bo vse gotovo trajalo še dalj časa kot pa v prejšnji vojni.

Toda naša armada je sijajna! Naš kralj je kakor pred 25 leti njegov oče prevzel vrhovno poveljstvo in takoj stopil na čelo naših hrabrih čet.

„Čas odločne borbe je napočil“

Na vsej dolgi meji od Nizozemske do Švice so se začeli boji Nemško letalstvo napada letališča in skuša s padali izkrcavati vojaštvo Belgija in Nizozemska se upirata – Francoska armada v Belgiji

Hitlerja oklic:

»Napočil je trenutek, ko gre za usodo nemškega naroda za nadaljnjih 1000 let«

Berlin, 10. maja. AA. DNB: Vodja rajha Adolf Hitler je poslal vojakom na zahodnem bojišču sledeči proglas:

Cas odločne borbe za bodočnost nemškega naroda je napočil. Že 300 let delata britanski in francoski narod na tem, da bi onemogočila vse napore za združenje Nemčije in stremela za tem, da bi Nemčijo oslabili. Samo Francija je v 200 letih 31 krat napovedala Nemčiji vojno. Desetine let je bil cilj Velike Britanije, da za vsako ceno prepreči zedinjenje Nemčije in da bi si Nemčija pridobila tiste dobrine, kakor jih rabi za vzdrževanje 89 milijonov prebivalstva. Velika Britanija in Francija sta vodili to svojo politiko brez ozira na to, kakšen režim je v Nemčiji vladal. Hoteli sta prizadeleti zmerom nemški narod in angleški in francoski državni čisto odkrito sedaj priznavajo te namene. Nemčija naj bi bila uničena in raztrgana v majhne države. V takem primeru, pravijo, bo Nemčija zgradila svojo politično moč in tako si bo mogel nemški narod zagotoviti na tej zemlji svoje življenjske koristi. Zato so bili odklonjeni vsi moji mirovni predlogi in zaradi tega nam je bila 3. septembra lani napovedana vojna. Nemški narod ni bil sovražno razpoložen proti francoskemu in britanskemu narodu, toda danes je nemški narod postavljen

pred vprašanje ali živeti ali umreti. Pred nekaj tedni so naše hlabre čete zmagale Poljake, ki so jih proti Nemčiji poslali Angleži in Francozi. Nato sta Velika Britanija in Francija sklenili Nemčijo napasti s severa. Nemška sila je začela z 9. aprilom v kati zatrla ta poskus in sedaj se je dogodilo tisto, kar se je že več mesecev zdelo kot nevarnost, ki čedalje bolj grozi.

(Nadaljevanje z 2. strani)

skih uniformah. Največ vojakov se je s padeli izkrcalo v Dordrehtu.

Angleški letalski ataše v Haagu komaj ušel smrti

London, 10. maja. Reuter. Službeno poročajo, da je bil angleški letalski ataše skoraj ubit od bombe, ki jo je davi neko nemško letalo vrglo v bližino zunanjega ministrstva v Haagu.

Nemčija pravi, da ni bombardirala odprtih mest

Berlin, 10. maja. AA. DNB. Havas je objavil vest, da so nemška letala bombardirala bolnišnico v Andersu in jo porušila. Ta vest je popolnoma izmišljena. Vodja rajha in vrhovni poveljnik nemške vojske je najstrožje odredil, da se odprta mesta ne bombardirajo, kakor tudi, da se ne napadajo nevojaški objekti, zlasti pa ne tisti objekti, ki imajo znake Rdečega križa.

Anglija zasedla Islandijo

London, 10. maja. AA. Havas: Angleške čete so se izkrcale na Islandiji, da bi zaščitile otok pred nemško invazijo. V zvezi z izkrcavanjem angleških čet na Islandiji sporoča zunanje ministrstvo:

Po zasedbi Danske je bilo potrebno računati z možnostjo nenadnega izkrcavanja nemških čet na Islandiji. Jasno je, da slaba Islandija ne bi mogla odbiti tega napada ter bi otok padel popolnoma v roke Nemcem. Zaradi tega je vlada Njegovega Velikanstva sklenila preprečiti to možnost ter je izkrcala na Islandiji angleške čete. Ta operacija je bila davi izvršena. Angleška vlada je dala izrecne garancije islandski vladi, da so bile čete izkrcane samo zato, da varujejo državo pred nem-

Vojna v Belgiji

Jate nemških letal nad belgijskim ozemljem

Belgijci držijo nemške čete na utrjeni črti

Bruselj, 10. maja. AA. Havas: Kralj Leopold je prisel v glavni generalni štab. Izve se, da so bili aretirani vsi Nemci v Bruslju.

Bruselj, 10. maja. Uradno poročilo generalnega štaba pravi, da nemške čete srdito napadajo Delfzijl. Kraj je še vedno v naših rokah. Pri Venlou je bil uničen oklopni vlak, ki se je nahajal na mostu, ko je ta zletel v zrak. Nemške čete so se spustile s padali v Nivelu, 30 km južno od Bruslja, in v St. Trondu, 55 km vzhodno od Bruslja.

Bruselj, 10. maja. AA. Havas: Belgijska vlada zaseda vso noč. Seja vlade se je začela ob eni ponoči. Po posvetovanjih s člani vlade sta Pierlot in Spaak odšla v dvor.

Ob šestih so prišle vesti, da so nemška letala metala bombe na letališče pri Bruslju. Na nemško-belgijski meji streljajo s topovi.

Bruseljski listi so danes še izšli v velikih posebnih izdajah, kjer opozarjajo ljudi na to, da se nemški vojaki v belgijskih uniformah spuščajo s padali na belgijsko ozemlje v ozadju za belgijskimi četami. Vsi naj bodo posebno pozorni na ta način napadov za hrbtnom.

«Le Soir» piše, da se je tokrat zgodilo, da je Nemčija v 25 letih že drugič prekršila belgijsko nevtralnost in napadla Belgijo. Sedaj je ob enem bila napadena tudi Nizozemska, isto usodo s obema državama pa mora deliti tudi mala Luksemburška. Vse navedbe nemških spomenc in govorov so lažnjive. Zavezniške čete so že v Belgiji. Ves narod je strnjen okoli kralja z vzklikom: »Živela Belgija, živel kralj!«

Belga: Ze zjutraj so belgijske čete ustavile nemško vojsko pred obrambno črto, ki si jo je Belgija zgradila v zadnjih letih. Obramba za to črto je uspešna in nikjer nemške čete niso mogle skozi to črto.

Večino nemških vojakov, ki so se spustili na tla s padali, so Belgijci ujeli. Francoska in angleška vojska sta že na več mestih vkorakali v Belgijo in hite na svoje postojanke proti vzhodu.

Letalski napadi

Bruselj, 10. maja. AA. Reuter: Davi ob 4.30 je veliko število nemških letal letelo nad okolico Anversa. Protiletalsko topništvo je stopilo takoj v akcijo.

Po poročilih angleških listov prodirajo nemške čete v Belgijo tako, da poskušajo pretrgati zvezo med Belgijo in Francijo. Nemci uporabljajo za to motorizirane enote ter spuščajo istočasno vojake s padali iz letal, ki prevažajo čete. Med nizozemskimi letališči, ki so jih Nemci bombardirali, se imenujejo Sipol, Amsterdam in Balhaven. Ob priliki napada na letališče Anvers je bilo porušeni več hiš. Več ljudi je bilo ubitih in ranjenih.

Bruselj, 10. maja. c. Havas: Dosedanji napadi nemških letal so povzročili že sicer velike žrtve med civilnim prebivalstvom, in sicer posebno v gosto naseljenih predmestjih.

ško invazijo in da se bodo angleške čete umaknile po končanih sovražnostih. Vlada Njegovega Velikanstva je sporočila islandski vladi, da ne bo niti najmanj vplivala na obstojno upravo otoka in da je pripravljena pogajati se z islandsko vlado o sklenitvi trgovskega sporazuma.

Edina obrambna moč, s katero razpolagajo islandske oblasti, je policijska četa 70 moč. Nemčija pa je že pred vojno pošiljala na Islandijo številne ekspedicije, za katere so trdili, da so znanstvene, ali pa da pripravljajo otvoritev letalskih prog. Ko se je začela vojna, je bilo na Islandiji precej več Nemcev kot je to potrebno za trgovinske posle. Potem ko so se začele sovražnosti, se je to število še zvišalo, ker so se tu izkrcavale posadke raznih ladij, ki so se potopile.

Anglija in Francija ne bosta bombardirali odprtih mest

London, 10. maja. AA. Reuter. Britansko zunanje ministrstvo je objavilo sledeče poročilo: Vlada britanskega Velikanstva je septembra lani odgovorila na apel Roosevelta in podala jamstva, da britan. letalstvo ne bo bombardiralo civilnega prebivalstva in da bo omejilo svojo letalsko delovanje zgolj na vojaške objekte. Sedaj pa mora javno naznaniti, da si pridržuje pravico storiti dejanja, ki jih bo smatrala za primerna v primeru, če bi sovražni bombniki bombardirali civilno prebivalstvo, pa naj si bo to v državah zedinjenega kraljestva ali v Franciji ali pa v državah, ki podpirajo Veliko Britanijo.

Pariz, 10. maja. Francoska vlada je na poziv ameriške vlade, naj letala ne bombardirajo odprtih mest, odgovorila, da je dala povelje svoji letalski armadi, naj se pri bombardiranju omeji izključno na vojaške naprave. Toda francoska vlada želi javno povedati, da si pridržuje vse pravice, da na primeren način odgovori, ako bi se pripetilo, da bi bila odprta mesta v Franciji, v Angliji ali kateri koli zavezniški državi od sovražniških letal bombardirana.

Bruselj, 10. maja. c. Havas: Danes popoldne je neki belgijski letalec sestrelil nemško letalo «Messerschmitt», in sicer na italijanskem letalu Caproni. Na letalu istega tipa je nato nek drug letalec sestrelil dvoje nemških letal.

Berlin, 10. maja. b. Vojni krogi poročajo, da so nizozemske in belgijske čete sprejele nemške čete pri prekoračenju mej z močnim strojniškim in topniškim ognjem. Zlasti močno so delovale protiletalske baterije, ki so sestrelile večje število nemških letal. Na kopnem operirajo nemške motorizirane čete, v ozadje omenjenih držav pa so Nemci s padali spustili veliko število dobro oboroženega vojaštva, ki je naglo zasedlo važne strateške točke. Nemške čete so brez večjih težav prekoračile poplavljen nizozemsko področje s pomočjo posebnih gumijastih čolnov.

Pariz, 10. maja. b. V teku današnjih vojnih operacij in letalskih borb so sestrelili Nizozemci 100 nemških letal, Belgijci 50, Francozi 17, Angličani pa 5. Skupaj je bilo torej sestreljenih 172 letal.

„Nemčija se je odločila za boj na življenje in smrt“

Francoska armada je že vkorakala v Belgijo na pomoč

Reynaudov govor

Pariz, 10. maja. c. (Havas.) Nocoj ob 19.30 je po vseh francoskih radijskih postajah govoril predsednik vlade Reynaud. V svojem govoru je izjavil med drugim:

Tri svobodne države: Belgija, Nizozemska in Luksemburška so bile danes zjutraj napadene. Mi smo takoj poslali svoje čete napadenim zaveznikom na pomoč. Naši borci za svobodo so odšli brez meje. Zopet se bodo borili na legendarnih bojiščih v Flandriji in pred seboj bodo imeli našega stoletnega sovražnika.

Po vsem svetu bodo vsi svobodni možje in žene enako obsojali ta sločin, ki se je izvršil s takim napadom.

Nemčija nas hoče steti. Najprej je računala na komunistično izdajstvo v notranjosti Francije, nato je zopet pričakovala, da nas bo ločila od Anglije.

Sedaj pa je Nemčija odločila svojo masko in naša francoska armada gre na nova bojišča proti njej. Sovražnik je zmerom isti. Najboljši naši vojaki gredo tvegati svoje življenje, vsa Francija pa je danes edina in misli samo nanje.

V Franciji vsenarodna vlada. Pariz, 10. maja. c. (Havas.) Zaradi izrednih dogodkov je bila danes preosnovana vlada tako, da se je dosedanja Reynaudova vlada spremenila v koncentracijsko vlado. V vlado sta vstopili še dve desničarski stranki, ki dosedaj nista bili v vladi.

Vstopila sta v vlado Louis Marin, predsednik republikanske zveze in Ybarnegaray, zastopnik

Luksemburška vlada zbežala

Berlin, 10. maja. AA. DNB: Spomenica nemške vlade luksemburški vladi: Nemška vlada je bila zaupno obveščena, da sta Anglija in Francija v svoji politiki za razširitev vojne sklenili v najkrajšem času napasti Nemčijo skozi Belgijo in Nizozemsko. Belgija in Nizozemska, ki sta prekršili svojo nevtralnost in že davno stojita na strani nasprotnikov Nemčije, ne samo, da ne bi preprečili tega napada, temveč bi ga celo podprli. Dejstva, ki to dokazujejo, so natančno navedena v spomenici, ki je bila izročena belgijski in nizozemski vladi in ki je v prepisu priložena. Da bi odbile bližajoči se napad, so nemške čete dobile ukaz, naj z vsemi svojimi silami zaščitijo nevtralnost teh držav. Ofenziva, ki sta jo sklenili vprizoriti Francija in Anglija v sporazumu z Belgijo in Nizozemsko, bi obsegala tudi luksemburško ozemlje. Zaradi tega je nemška vlada prisiljena raztegniti svoje operacije, ki jih je začela za obrambo pred tem napadom, tudi na luksemburško ozemlje. Vladi velike vojvodine je znano, da je nemška vlada pripravljena spoštovati nevtralnost in nedotakljivost Luksemburga pod pogoji, da tudi sosednje države enako store. Pogajanja, ki so se vodila za določitev teh pogojev med ime-

novanimi državami in za katere se je zdela leta 1939, da bodo sklenjena s sporazumom, so bila tedaj od strani Francije prekinjena. To prekinitev od francoske strani je mogoče pojasniti z vojaškimi sklepi, ki jih je Francija sklenila z drugimi nasprotniki Nemčije. Te prekinitve pogajanj ni treba nadalje pojasnjevati. Nemška vlada pričakuje, da bo vlada velike vojvodine upoštevala položaj, ki je nastal po krivdi sovražnikov Nemčije in bo storila ukrepe, da luksemburško prebivalstvo ne bo delalo nobenih težav nemški akciji. Nemška vlada zagotavlja s svoje strani vlado Luksemburga, da Nemčija nima namena s svojimi ukrepi niti sedaj niti v bodoče okrniti zemeljsko nedotakljivost in politično neodvisnost Luksemburga.

Washington, 10. maja. AA. Reuter: Ameriški veleposlanik v Bruslju je sporočil svoji vladi, da je luksemburška vlada zapustila državo, kjer je ostal edino minister za zunanje zadeve.

LUKSEMBURG: PRVE BOMBE. Pariz, 10. maja. AA. Reuter: Nemška letala so z zažigalnimi bombami porušila železniško postajo v Jemelu, na meji med Belgijo in Luksemburgom.

Vojni svet v Londonu

Chamberlain odstopil Churchill naslednik

London, 10. maja. t. Reuter. Po daljših posvetovanjih je ministrski predsednik Chamberlain sklenil, da odstopi. Novo vlado bo sestavil dosedanja mornariški minister, prvi lord admiralitete, Winston Churchill. Chamberlain bo po radiu razložil razloge spremembe v vladi. Lista novih ministrov bo objavljena še zvečer.

London, 10. maja. c. V Bornemusu je bil sestanek izvršilnega odbora delavske stranke, na katerem se je razpravljalo, ali naj delavska stranka stopi v vlado ali ne. Izvršilni odbor je sklenil, da delavska stranka stopi v vojno ter se zaradi tega major Attlee in Gren Wood takoj odšla v London, da sporočita ta sklep delavske stranke.

»Končno se je le začelo«

London, 10. maja. AA. Reuter. Ob osmih se je sestel vojni kabinet. Vsi člani so prisostvovali seji, ki je trajala 35 minut. Vrhovni poveljnik mornarice Dudley Pound je izjavil prej, preden je vstopil v predsedstvo vlade:

Končno se je le začelo.

Na seji je glavni poveljnik britanske vojske general Ironside le nekaj časa sodeloval, nato pa je odšel v vojno ministrstvo. Ko je Churchill zapustil vojno ministrstvo, je časnikarjem izjavil: Mislim, da veste, da se je preteklo noč mnogokaj zgodilo, in prav tako tudi danes.

V angleških uradnih krogih potrjujejo, da je angleška vlada dobila od belgijske in holandske vlade poziv, naj pomaga. Obe vladi sta bili obveščeni, da bo Anglija nudila Belgiji in Holandiji vso svojo pomoč.

la Rocquove stranke. Oba sta imenovana za ministra brez listnice in sta ob enem člana vojnega kabineta.

Vsi državni podtajniki pa so odstopili, da se poenostavi vse vodno delo. Samo štirje državni podtajniki so še ostali v vladi, in sicer Dautry, Many, Fevrier in Schumann.

Francoska armada v Belgiji

Bruselj, 10. maja. Iz merodajnega vira poročajo, da je francoska armada že prekoračila belgijsko mejo, da pride na pomoč belgijski armadi.

Pariz, 10. maja. b. Od polnoči dalje je bila vsa francoska vojska v alarmnem stanju. Francoske letalske sile so pripravljene in po večini krožijo v zraku, da povsod sprejmejo borbo, kjer bi se pojavila sovražna letala. Jutranji napad nemških letal na letališča v severni Franciji so Francozi z lahkoto odbili, čeprav je bil ta napad precejšnje iznenadenje. Po teh napadih je prišlo do cele vrste letalskih borb, v katerih je bilo sestreljenih nekaj desetini nemških letal. Uradni podatki glede letalskih borb bodo objavljeni naknadno. Francoske čete, ki so pretežno motorizirane in blindirane, so prodirle iz globoko v belgijsko področje in gredo nasproti nemškim vojnim silam. Do popoldne francoske vojaške sile še niso trčile na sovražnika. Tu še ni znano, kakšne cilje imajo nemške kolone, ki so bile prve vržene v borbo. Ni izključeno, da bodo nemške čete skušale prodrati čim globlje v Nizozemsko in Belgijo in po možnosti zasesti nekaj luk, da se približajo kanalu, od koder bodo z vso silo napadale angleška pomorska oporišča. Nekateri pa celo mislijo, da nameravajo Nemci obiti Maginotovo črto ter se udariti s Francozi na manj utrjenem področju. Vse pričakuje, da se bo razvila ena izmed največjih bitk v zgodovini sveta med zavezniki in Nemčijo.

Letalski napadi na francoska mesta. London, 10. maja. AA. (Reuter.) Letalsko ministrstvo sporoča: Zgodaj zjutraj so sovražna letala brez uspeha poskušala napasti več letališč v Franciji, na katerih se nahajajo enote britanskega letalstva. Britanska bojna letala so stopila takoj v borbo in so po dosedanjih podatkih zbila pet sovražnih letal.

Nemško letalstvo je bombardiralo več odprtih mest, med katerimi so tudi Lyon, Colmar, Lille in Pontoise. Dve osebi sta bili ubiti in dve ranjeni v Nancyju. V okolici Lilla sta bili razrušeni dve hiši in sta bila ubita dva vojaka.

Pariz, 10. maja. AA. (Reuter.) Pri Lyonu je bil ob 4.25 dan alarmni znak. Bombardirano je bilo lyonsko letališče. Ena sovražna letala je bilo zbito.

Vlada je v tej zvezi objavila sledeči oklic:

Angleška in francoska vlada sta takoj izdali potrebne ukrepe, da bi priskočili na pomoč Holandiji in Belgiji z vsemi silami, s katerimi razpolagata. Istočasno je treba priznati, da je Nemčija ponovno dosegla prednost v vojaškem pogledu, ker je prevzela pobudo in napadla nevtralne države. Toda zavezniški so takoj storili potrebne ukrepe, da bodo z največjo brzino preprečili vsako morebitnost.

London, 10. maja. Reuter. Uradno potrjujejo, da so nemška letala pri Chilhamu blizu Canterburyju davi vrgla štiri zažigalne bombe.

Kako presoja položaj v Londonu

London, 10. maja. b. Britansko ministrstvo za informacije poroča, da se je končno le pokazalo kot točno mišljenje onih, med katerimi je bil tudi mornariški minister Winston Churchill, da je bila vojna na Norveškem le epizoda, ki naj bi Nemčiji služila za to, da bi zavezniški poslali tja čimveč svojih čet in tako oslabil glavno bojišče, ki ga je sedaj podprla Nemčija proti Nizozemski, Belgiji in Luksemburgu. Nemci so izvedli operacije po načrtu generala Franca Eppa, ki je eden izmed najstarejših prijateljev nemškega državnega kanclerja Hitlerja. Sličen načrt je imel general Epp že leta 1914.

Nemške čete so prekoračile davi ob 3 meje Nizozemske, Belgije in Luksemburga. S silovitostjo nagle so nemška letala napadla vsa važnejša letališča v omenjenih treh državah, pa tudi v severni Franciji. Napadene države pa so že slutile, da Nemčija nekaj pripravlja, kar se vidi iz tega, da je belgijska vlada zasedala snoči od polnoči dalje, torej nekaj ur pred nemškim vpadom v Belgijo, Luksemburg in Nizozemsko.

Popoldanski listi prinašajo poročila z najnovejšega bojišča, ki bo brez dvoma postalo glavno bojišče sedanje svetovne vojne, in se vprašujejo, če je morda nemško vrhovno poveljstvo dobilo korajžo zaradi uspehov, ki jih je zabeležilo nemško letalstvo na Norveškem. Londonski tisk se strinja v tem, da so imeli Nemci nekaj letalskih uspehov na Norveškem, toda ta premoč nemškega letalstva je prišla do izraza samo na postranskem bojišču, kot je Norveška.

Nocojšnja »Evening Standard« piše, da se je Nemčija odločila na ta zadnji korak proti trem majhnim državam zato, da čimprej doseže konec vojne, ker se dobro zaveda, da ni sposobna voditi daljšo vojno zaradi pomanjkanja sirov. »Evening Standard« piše, da ima Nemčija upanje, da bo s pomočjo svojega letalstva sebi zagotovila naglo zmago in da tako zagotovi bodočnost nemškemu narodu.

Po poročilih, ki so prispela doslej v London, so nemške čete zavzele v glavnem položaje, ki se nahajajo izpred utrjene belgijske črte. Nizozemska je že davi avtomatično odprla vse nasipe in poplavlila znaten del severovzhodnega področja. Očitveni pripovedujejo, da nemške čete razpolagajo s posebnimi tanki, da bi čimprej dosegli velike uspehe. Zato si je Nemčija tudi izbrala to pot.

Vsi londonski listi so izšli danes popoldne v posebnih izdajah, se strinjajo v tem, da je Nemčija s prodorom v Belgijo, Nizozemsko in Luksemburg izvršila značilen korak v tej smeri, da se vojne operacije čimprej zaključijo. Nekateri listi naglašajo tudi možnost, da se bo sedaj vojna razširila še izven evropskega kontinenta. Tu zlasti mislijo nizozemska posestva v Aziji. Listi trdijo, da je značilno tudi dejstvo, da so nemška letala pričela bombardirati tudi francoska mesta, ki ležijo na severu Francije. Če ta novica ustreza resnici, potem je stopila sedanja vojna v končno fazo ter ne bo dolgo trajala, kajti totalitarne vojne nobena država ne bo mogla dolgo vzdržati. Vsekakor je mnogo znakov, da se vojna bliža koncu, čeprav je še mnogo negotovosti, s katerimi je treba računati.

Nemška poročila

Berlin, 10. maja. t. Nemško vojno poročilo se glasi:

Nemške čete so prekoračile belgijsko, nizozemsko in luksemburško mejo ob 5.30 zjutraj. Sovražni odpor je bil povsod zlomljen z vso odločnostjo. Letalstvo je sodelovalo pri teh bojih.

Pri Terschillingu je nemška podmornica uničila angleško podmornico, v Severnem morju pa je naš torpedni čoln potopil angleški rušilec.

Nemško vrhovno poveljstvo objavlja: Glede na to, da je bilo vsak čas pričakovati, da bo sovražnik razširil vojno na belgijsko in nizozemsko ozemlje in s tem ogrožal nemško Porurje, je zapadna nemška vojska dne 10. maja ob zori prešla v napad preko nemške zapadne meje na široki fronti. Hkratu so letalske sile z velikim uspehom napadle sovražna letalska oporišča ter z močnimi oddelki podprla tudi vojsko v borbah na terenu.

Vodja in vrhovni poveljnik Hitler se je podal na fronto, da bi vodil celokupne operacije vojske. Vrhovno poveljstvo objavlja, da je do preklica zaprta luksemburška, belgijska in nizozemska meja za ves civilni promet.

Belgrad, 11. maja. m. Gradbeni minister dr. Krek je odobril licitacijo za steklarsko delo na novem zavodu za strojništvo univerze kralja Aleksandra v Ljubljani. Delo je dobil, kot najnižji ponudnik, Strupi Fr. iz Celja za vsoto 271.409.19.

»Ljubljano« so že dvignili z morskega dna

Šibenik, 10. maja. b. Danes so se končno pričela dela na dvigavanju rušilca »Ljubljanec«, ki se je 24. januarja potopil v šibeniški luki. Doslej so pri reševanju tega rušilca delali cele tri mesece.

Točno ob 10.15 se je prikazal na površini prvi del potopljenega rušilca. Dela so vodili italijanski baron Banfield in strokovnjaki naše vojske mornarice. Dela so šla prav lepo od rok in se ni nič zgodilo, kar bi moglo škodovati nadaljnjemu reševanju rušilca. Danes so bila uspešno izvršena najtežja dela, kakor niso pričakovali niti naši najboljši strokovnjaki.

Pri reševanju so bile naša pomožna ladja »Spasilac« ter italijanska remorkerja »Cyklop« in »Tenax«. Ko je bilo vse pripravljeno, so dale ob 9.30 sirene znak s »Spasilca«, kjer sta se nahajala admiral Pavič in baron Banfield. Na znak siren sta pričela napenjati vrvi remorkerja s pomočjo parnega dvigala. Delo je šlo počasi, toda previdno izpod rok. Nato se je pričelo ravnanje ter dviganje in kmalu so se pokazali pod površino obrisi rušilca.

Na mestu, kjer je bil potopljen rušilec, je bilo veliko število ladij. Na eni izmed njih je bil tudi aparat za črpanje vode iz notranjosti rušilca, ki je začel takoj delovati. S tem so znatno olajšali ladjo. Takoj nato so stavili v pogon še drugi aparat, ki je z zrakom polnil hermetično zaprto ladjo. V zraku pa so neprestano krožila vodna letala naše mornarice, ki so filmala vse važnejše prizore.

Ob obali je bila ogromna množica ljudstva ter gledala, kako rešujejo potopljeno ladjo. Ob 10.15 se je najprej pojavil na površini desni del premca z začetno črko »Jc. Kmalu nato se je pokazal tudi poveljniški most in oba dimnika. Ob 10.45 je bil dan nalog, naj prenehajo dvigati ladjo, ker se je že uravnala do 20 stopinj.

V teku današnjega dne bodo pričeli postavljati železne vrvi pod trup ladje. Na te vrvi bodo pritrdili cilindre, s pomočjo katerih bodo ladjo popolnoma dvignili na površino. Pričakujejo, da bo rušilec do ponedeljka popolnoma rešen, nakar ga bodo poslali v domačo ladjedelnico v popravilo.

Belgija in Nizozemska

Gosto naseljeni industrijski državi

Belgija in Nizozemska sta eni najbolj gosto naseljenih držav na svetu. Površina obeh držav je majhna, saj meri Belgija komaj 30.444 km, Nizozemska pa 34.223 km, Belgija je torej še enkrat večja kot Slovenija, ki meri 16.200 km², Holandija pa še malo večja. Toda na tem majhnem področju živi veliko število ljudi, ker sta obe državi skrajno industrializirani.

Belgija je štela po zadnjih cenitvah okoli 8 milijonov 400.000 prebivalcev (dne 31. decembra 1938 8.386.000), Nizozemska pa 8.800.000 ljudi (dne 1. avgusta 1939 8.770.000). To pomeni, da je prišlo na 1 km² okoli 273 prebivalcev v Belgiji in 250 v Nizozemski. Površina Belgije in Nizozemske je nizka. Le na jugu, kjer sega Nizozemska s provinco Limburg dalje, je nekaj več vzpetin, katere bi lahko imenovali griče. Belgija ima nekaj več gričevja proti jugovzhodu, ker se na njenem ozemlju nehajajo Ardeni, ki se vlečejo od francoske strani tja.

Belgijska in nizozemska mesta

V Belgiji in Holandiji je zaradi goste naseljenosti držav veliko število velenest. Tako šteje sama Belgija 4 velika mesta z nad 100.000 prebivalci, Holandija pa 6. Po zadnjih podatkih štejejo belgijska velenesta: Bruselj s predmestji 869.000, brez predmestij 200.000 prebivalcev, Antverpen (Antwerpen) 484.000 s predmestji in 284.000 brez predmestij, Liege (Lüttich) 252.000 s predmestji in 166.000 brez predmestij in končno Gent 219.000 s predmestji in 170.000 brez predmestij.

Holandija ima naslednja velika mesta: Amsterdam (pristaniško mesto) 757.000 prebivalcev, Rotterdam (pristaniško) 587.000, Haag, glavno mesto, 438.000, Utrecht 155.000, Haarlem 120.000 in Groningen 105.000.

Meje

Belgija ima morske meje samo 65,5 km, toda na tej obali skoro nima pravih pristanišč, na obali je samo znano kopališče Ostende. Zato ima pa Belgija najdaljšo mejo s Francijo, ki je dolga 620 km. Proti Nizozemski meri nemška meja 449,5 km, z Luksemburgom ima Belgija 148 km, toda praktično v sedanji vojni je to meja z Nemčijo. Z Nemčijo samo meri belgijska meja 161,5 km. V dolžini te meje napada nemška vojska (to je praktično v dolžini nekaj nad 300 km).

Daljšo mejo pa ima z Nemčijo Nizozemska in ta meja je prav za prav skoro odprta, ker nima naravnih zaprek za prehode razen malo na jugu v provinci Limburg. Dolžina meje proti Nemčiji znaša 539 km.

Kolonialni državi

Nizozemska je stara kolonialna država, kateri je uspelo obdržati velikanska kolonialna posestva v Aziji in sundskega otočja. To nizozemsko ozemlje meri 1.904.000 km² in šteje 68,4 milij. ljudi. Samo na otokih Java in Madura, ki merita 132.000 kvad. kilometrov, živi 43 milijonov ljudi. Nadalje ima Nizozemska svoja posestva tudi v Južni Ameriki in sicer otok Curacao s 960 km² površine (95.000 prebivalci) in del Gvajane, ki se imenuje Surinam, katerega površina znaša 156.000 km² in ima 170.000 prebivalcev. Gospodarska vrednost holandskih kolonij je ogromna.

Tudi Belgija ima veliko kolonialno posest, t. j. Belgijski Kongo v osrčju Afrike. Tu živi na 2.356.000 km² 10,2 milijona prebivalcev. Poleg tega pa upravlja Belgija tudi še mandat Zveze narodov nad delom nemške vzhodne Afrike. To ozemlje se imenuje Ruanda-Urundi (55.000 km² s 3,7 milij. prebivalcev). Tudi belgijska kolonialna posest je ogromnega gospodarskega pomena.

Z napadom Nemčije na Belgijo, Luksemburg in Nizozemsko je potegnenih v vojno na novo: v Evropi 17,5 milijonov ljudi, v kolonijah pa 80 milijonov.

Belgijska vojska

Belgijska vojska šteje 6 divizij pehote, 2 diviziji konjenice in 1 artilerijski samostojni brigado. Ena belgijska pehotna divizija obsega 3 polke, od katerih ima vsak 3 bataljone po 4 čete, od katerih je 1 mitraljeska, torej vsak polk pehote razpolaga s 3 mitraljeskimi četami.

Konjeniška divizija ima 3 polke, 1 polk biciklistov, 1 skupino oklopnih avtomobilov in 1 polk artilerije na konjih.

Posebna organizacija je za protiletalsko topništvo. Dve posebni formaciji sta trdnjavi Namur in Liege (Lüttich), katerih imena so znana že iz svetovne vojne.

Normalno šteje belgijska vojska v miru okoli 70.000 mož, toda sedaj ima Belgija že dalj časa pod orožjem okoli 600.000 ljudi. Belgijska meja napram Nemčiji je zelo utrjena.

Belgijsko letalstvo šteje okoli 500 letal, ki prihajajo za boj v postev. Vojne mornarice Belgija nima od leta 1928 dalje.

Holandska vojska

Holandija ima v miru okoli 60.000 redne vojske. Normalno ima Holandija 4 divizije (v Haagu, Arnhemu, Bredii in Amersfortu), nadalje 1 lahko brigado, obalno artilerijo, protiletalsko topništvo, biciklistične polke itd.

Letalstvo razpolaga s okoli 500 letali prve vrste, ki so sposobni za boj.

Holandija ima pa znatno vojno mornarico. Ta obstoja iz 3 starih križark, ki so namenjene za obrambo obale, 5 modernjših križark, 8 rušilcev najmodernejšega tipa, 6 torpedovcev in okoli 30 podmornic. Toda velik del tega ladjevja je stacioniran v Holandski Indiji za obrambo kolonij (3 križarke, 4 rušilci in 16 podmornic) in ne pridejo v postev za borbo v Evropi. Tonaža holandske mornarice je okoli 90.000 ton, če štejemo tudi pomožne in šolske ladje. Gradi pa Holandija še 2 križarki, 1 rušilec in 8 podmornic, nadalje pa 20 motornih lovcev. Holandija ima tudi znatno lastno letalsko industrijo, znani so Fokker aeroplani.

Industrija

Industrijska proizvodnja temelji v Belgiji predvsem na premogu in železu, dočim ima Holandija bolj predelovalno industrijo, ker sama nima znanih surovinskih virov.

Belgija je zadnja leta dala povprečno 30 milijonov ton črnega premoga letno, Holandija pa okoli 13,5 milij. ton. Kljub znatni proizvodnji pa je Belgija z Luksemburgom vred morala uvažati še mnogo premoga: 1938 4,5 milijonov, ravno tako

Nizozemski obrambni pas

Holandija 4,8 milij. ton. Na drugi strani pa je Belgija mnogo premoga izvažala v bližnjo Francijo in sicer leta 1938 4,7 milij. ton, ravno tako Holandija 3,67 milij. ton. Znatna je v obeh državah proizvodnja koksa.

Belgijska in holandska železarska industrija sta temeljili predvsem na uvozu železne rude. Proizvodnja železa je znašala leta 1938 v Belgiji 2,5 milij. ton, v Luksemburgu 1.550.000 ton, in v Holandiji 300.000 ton. Za to proizvodnjo je morala Belgija z Luksemburgom vred uvoziti leta 1938 9,4 milij. ton železne rude, Holandija pa 0,5 milij. izvozila pa je Belgija 2 milij. ton železne rude, predvsem iz Luksemburga v Nemčijo.

Proizvodnja jekla je znašala v Belgiji leta 1938 2,3 milij. ton, v Luksemburgu 1.440.000 ton, dočim Holandija svoje lastne jeklarske industrije skoro ni imela.

Drugi rud v Belgiji in Holandiji skoro ni razen svine in cinka, v katerem je Belgija vodilna država v Evropi razen Nemčije, ki je veliko pridobila s poljsko gornjo šlezijo. Leta 1938 je znašala belgijska proizvodnja cinka 210.000 ton.

Med ostalimi industrijskimi panogami je omeniti v Belgiji znatno steklarsko in kovinsko predelovalno industrijo, v Holandiji pa industrijo čokolade, predelovanja hrane. Tudi tekstilna industrija je v obeh državah znatna, temelji pa na uvozu surovin iz drugih držav.

Gospodarstvo

Belgija in Holandija sta zelo industrializirani državi. To dokazuje statistika za leto 1930 na osnovi tedanjega ljudskega štetja, po katerem je bilo od pridobitno zaposlenega prebivalstva zaposlenih v industriji in rudarstvu 28,9%, torej celo več kot v Angliji, dočim je znašal v Holandiji odstotek v industriji in rudarstvu pridobitno zaposlenega prebivalstva 39,3%. V kmetijstvu je znašal odstotek zaposlenega prebivalstva v Belgiji 21,71%, v Holandiji 20,5%. V trgovini in prometu je bilo zaposlenih v Belgiji 21,2% vsega prebivalstva, v Holandiji pa 23,4%.

Toda tudi kmetijstvo je v obeh državah na visoki stopnji. To se vidi v hektarskih donosih posameznih vrst žitaric, ki so med najvišjih v Evropi. Tako je znašal donos pšenice na ha leta 1938 v Holandiji 34,4 met. stota, to je še enkrat več kot pri nas (14,23 met. stota na ha, v Belgiji je znašal donos 31,5 met. stota na 1 ha. Donos rži je znašal na ha v Belgiji (najvišji na svetu) 25,0

stota, v Holandiji 22,7 met. stota, donos ječmena je znašal v Belgiji 28,8, v Holandiji 32,5 stota, ovsa v Belgiji 29,1, v Holandiji 29,9 met. stota. Vendar sta morali obe državi uvažati še mnogo žita za prehrano svojega prebivalstva. Tako je morala leta 1938 Belgija z Luksemburgom uvoziti 1,270.000 ton pšenice, Holandija pa 640.000 ton. Podobno velja tudi za ostale vrste žitaric. Nasprotno pa sta Belgija in Holandija izvažali znatne količine krompirja.

Na izredni stopnji je v Belgiji in Holandiji mlekarstvo. Proizvodnja mleka je znašala v Holandiji skoro 50 milijonov hektolitrov, v Belgiji 30 milijonov, masla pa v Holandiji 103.000 ton, v Belgiji 64.000 ton. Holandija je bila eden največjih izvoznikov masla: leta 1938 je izvozila 51.000 ton masla, dočim je Belgija nekaj masla uvažala. Sira je producirala Holandija leta 1938 125.000 ton, od tega je izvozila 58.500 ton. Belgija je uvozila leta 1938 24.000 ton sira. Holandija je nadalje drugi največji izvoznik jaje na svetu (takoja za Dansko) z 1,380 milij. komadi, Belgija je izvozila 125 milij. komadov, naša država pa 2100 milij. komadov (podatki so vsi za 1938).

Holandija je nadalje znatna uvoznica govejega mesa, dočim ima drugih vrst mesa sama dovolj.

Trgovska brodovja

Holandija ima kot stara pomorska trgovinska država znatno trgovsko mornarico, ki je le malo manjša kot je francoska. Sredi leta 1939 je imela Holandija 1523 parnikov in motornih ladij z 2.970.000 tonami, kar je znatno več kot je imela Holandija trgovske mornarice pred vojno (leta 1914 je imela samo 709 ladij z 1.472.000 bruto registrirskimi tonami). Če pa upoštevamo samo ladje za prekoceansko plobo, potem je bila pozicija Holandije še ugodnejša: bila je že na 6. mestu med pomorskimi državami. Njene prekoceanske ladje so tvorile 5,48% vsega tozadevnega svetovnega ladjevja. Bilo jih je 215 z 1.669.000 tonami.

Tudi Belgija ima razmeroma znatno trgovsko mornarico. Po podatkih Lloydovega registra je imela sredi leta 1939 440.000 bruto registrirskih ton ladij, torej več kot naša država.

Manj razvito kot v Holandiji je v Belgiji ladjedelstvo. Leta 1938 so spustili v Holandiji v morje za 240.000 ton ladij, v Belgiji pa za 30.000 ton. Holandija je mnogo ladij delala za račun drugih držav.

Nemški upad v Belgijo leta 1914

Načrt gen. Schlieffena

Nemci so leta 1914 napad proti Franciji zamislili po Schlieffenovem načrtu. Sodelovanje Anglije s Francijo po tem načrtu ni bilo predvideno. Poveljnik nemškega gen. štaba baron Schlieffen (umrl leta 1913) je več let pred začetkom zadnje svetovne vojne izdelal načrt, po katerem naj bi Nemčija v hitrih pohodih zavojevala Francijo in jo z odločilno bitko zapadno od Pariza prisilila k predaji. V ta namen je bil v generalnem štabu izdelan načrt, ki je določal prehod skozi nevtralnno Belgijo in odločen udarec Francozom na nezavarovanem levem krilu. Po Schlieffenovem načrtu naj bi nemške armade prodirale na zapad z izredno močnim desnim krilom, ki naj bi že v Belgiji prišlo čimprej do morja, nato pa bi v polkrogu pritisnila na nezavarovano francosko mejo in tako prišlo francoskim četam ob Mozeli in Marini za hrbet. Osnovna zamisel je bila, da ostane levo nemško krilo nekako do trdnjave Metz v defenzivi, vso vojno akcijo pa naj bi izvedlo desno krilo. Nemške moči so bile tako porazdeljene, da je od švicarske meje do Metz bila le ena sedmina nemške armade, šest sedmin pa od Metz do nizozemske meje, aji z drugimi besedami, na levem

krilu je bila samo ena nemška armada, 6 armad pa od Alzacije do nizozemske meje.

Vpad v Belgijo

Nemčija je mobilizirala 1. avgusta 1914. Ze 6. avgusta pa je Belgiji bila dostavljena zahteva, da dovoli prehod nemških armad v Francijo. Ker je Belgija odgovorila, da ji njena nevtralnost tega ne dovoli, je že nekaj ur nato nemška vojska vkorakala na vsi črti v Belgijo. Belgija ni bila na vojno prav nič pripravljena in niti ni imela izvedene mobilizacije. Zato so Nemci že takoj prvi dan lahko dosegli drugače močno utrjeno belgijsko trdnjavo Liege, ki pa na napad ni bila pripravljena. Ze takoj naslednji dan so Nemci, ki so pred Liegeom razpolagali s 6 pehotnimi brigadami in težkim topništvom, zasedli nekaj zunanjih utrdb, vso trdnjavo pa so zasedli v teku 10 dni, to je do 16. avgusta. V teh bojih so odločilno sodelovali tudi znani avstrijski 30,5 cm možnarji. Odpor Liegeja je vendar omogočil Belgijcem, da so vsaj deloma izvedli mobilizacijo. Tako se je posrečilo Anvers (Antwerpen) mnogo boljše zavarovati in so ga Nemci mogli zavzeti šele 9. oktobra po zelo krvavih in izgub polnih

Belgija in Nizozemska v svetovni trgovini

V svetovni trgovini zavzeta Belgija (z Luksemburgom, s katerim ima carinsko unijo) in Holandija odlično mesto. Sta na 6. in 7. mestu v svetovni trgovini. Uvoz je znašal v letu 1938 v Holandiji 460, v Belgijo z Luksemburgom 455 milijonov zlatih dolarjev) v našo državo 67 milij. zlatih dolarjev), izvoz iz Holandije pa je dosegel 337, iz Belgije z Luksemburgom pa 430 milij. zlatih dolarjev) iz naše države 69 milij.).

Pasivnost v zunanji trgovini sta obe državi krili iz dohodkov od znatnega tranzita, zlasti pa pomorskega prometa. Bili pa sta tudi kapitalno močni državi, ki sta imeli svoj kapital investiran po vsem svetu, ne samo v svojih kolonijah.

Glavni predmeti uvoza v Belgijo so bili naslednji: pšenica, koruza, kože, les, razne rude, baker, dijamanti (za predelavo), premog, mineralna olja, volna, bombaž, stroji, papir itd. Nasprotno pa je Belgija izvažala surov baker, katerega je izdelovala iz bakrene rude drugih držav, umetna gnojila, umetne kamne (obrušene), volna, tekstilije vseh vrst, železo, razni kovinski izdelki in stroji.

Holandija je največ uvažala žita in koruze, kož, lesa, mineralnih olj, premoga, tekstilnih surovin, železa, strojev in aparatov. Nasprotno pa so bili njeni glavni izvozni predmeti: mleko, maslo, sir, močnatni izdelki, rastlinska olja, cvetlice, gomolji, premog, razne tekstilije, žarnice, radijski aparati, ladje, stroji in aparati. V Holandiji se nahaja tudi znamenita tovarnica Philips.

Belgija je največ trgovala z naslednjimi državami: uvoz: Francija, Nemčija, Anglija, Holandija, Amerika, belgijski Kongo; izvoz: Francija, Anglija, Holandija, Nemčija itd. Holandija je uvažala največ iz Nemčije, potem iz Belgije, Anglije, holandske Indije in Argentine, dočim je največ izvažala v Anglijo, Nemčijo, Belgijo, hol. Indijo, Francijo in Severno Ameriko.

Tudi naša država je imela z Belgijo in Holandijo znatno trgovino. Leta 1939 je izvozila v Belgijo z Luksemburgom za 348 milijonov dinarjev naših proizvodov ali 6,31% vsega našega izvoza, v Holandijo pa 103 milij. din ali 1,87%. Nasprotno pa smo iz Belgije leta 1939 uvozili za 55 milijonov dinarjev ali 1,17% vsega našega uvoza, iz Holandije 68 milij. din ali 1,42% vsega našega uvoza.

Zlati zaklaJ

Belgija in Holandija sta državi, v katerih je do zadnjega časa skoro normalno funkcionirala zlata valuta. Obe državi sta imeli znaten zlati zaklad, ki se je večinoma nahajal v državi, verjetno pa bo v najkrajšem času prenesen v inozemstvo. Holandija pa je imela že prej mnogo zlata v Angliji in v Ameriki.

Po izkazu z dne 30. aprila je imela belgijska Narodna banka zlata v svojih blagajnah 23.248 milijonov frankov, dočim je istočasno znašal obtok bankovcev 29.776 milij. frankov in s tem dosegel rekordno višino. Leta 1939 je znašal na koncu aprila zlati zaklad samo 15.329 milij. frankov, tuji deviz in valut pa je imela banka za 2.227 milij. frankov. Obtok bankovcev je dosegel 22.293 milij. frankov.

Zadnji nam pristopni izkaz Holandske banke izkazuje dne 22. aprila 1.180 milij. goldinarjev zlata, dočim je znašal istočasno obtok bankovcev 1.125 milij. goldinarjev. Pred letom dni je znašal zlati zaklad 1.226 milij., obtok bankovcev pa 1.036,8 milij. goldinarjev.

Luksemburg

Luksemburška meri 2585 km² in ima nekaj nad 300.000 prebivalcev. Glavno mesto je Luksemburg, ki ima 60.000 prebivalcev, Esch 30.000 prebivalcev, Differdingen 20.000, Dülndingen 15.000. Dežela je bogata na železu in premogu. Uspeva živinoreja in poljedelstvo.

Prebivalstvo je skoraj izključno katoliško — 98,5%. Vojashta velika vojvodina Luksemburška ni imela, ampak le eno kompanijo orožnikov, ki so skrbeli za policijski red, in eno stotnjo prostovoljcev.

Luksemburg je pripadal do miru v Campu Formio leta 1797 Avstriji, nato je bil francoski, na dunajskem kongresu so pa Luksemburg dvignili za veliko vojvodino in ga pridružili nemški zvezni državi. Po vojni leta 1866 se je ločil Luksemburg iz nemške zveze in leto nato postal samostojen. Vladajo mu veliki vojvode oziroma vojvodinje iz nasavske dinastije.

švica mobilizira

Bern, 10. maja. b. Švicarska vlada je izdala davi sledeči proglas: Ker so se dogodili novi težki dogodki na zahodni fronti, odredimo splošno mobilizacijo vseh za vojno sposobnih moških, da bomo pripravljeni odgovoriti na vsako ogrožanje naše zemlje, od katerekoli strani naj pridejo. Zvezna vlada želi ostati popolnoma nevtralna. Mobilizacija velja od polnoči naprej.

Švicarski generalni štab objavlja, da je davi neko tuje letalo vrglo štiri bombe na železnico Delemont-Moutier. Preiskava je bila začeta, a še ni končana. Železniška proga je bila poškodovana in je promet ustavljen. Ugotovljeno je, da je nemško letalo davi letelo nad Baselom. Prav tako so vojaške oblasti ugotovile veliko število tujih letal nad Chaux-de-Fonds.

bojih. Pa tudi angleška in francoska armada je polagoma prihajala na pomoč Belgijcem. Prišlo je do zelo krvavih bojev med Angleži in Nemci pri Monsu 23. in 24. avgusta, kjer pa so se morali Angleži pod vodstvom generala Frencha umakniti pred generalom Kluckom. Do ljutih bojev je prišlo tudi pri Namuru ob reki Sambre, kjer so Francozi poskušali Nemce zadržati, a so se tudi morali pred armado generala Büllowa umakniti na francoska tla.

Belgijci so se junosko borili na zapadnem delu Belgije. Nemci so le polagoma prodirali od Ostende dalje. Belgijci pod vodstvom samega kralja Alberta so branili vsako ped zemlje in se končno zakopali na desnem bregu reke Ysere. Od tu jih Nemci klijub tedne trajajočim bojem niso mogli pregnati. Velik del zaslug, da se Nemcem Schlieffenov načrt ni posrečil, je šel ravno sicer maloštevilni, toda izredno hrabri belgijski armadi, ki je z neverjetno hrabrostjo držala levo krilo zavezniške armade prav do konca vojne. Znalo je, da je pred belgijskimi postojankami v oktobru leta 1914 izkpravela cela četna nemška armada in da so Nemci v tisti pozni jeseni v bojih na Yseri izgubili več divizij, ki so jih sestavljali mladi berlinski polki

Najnovejša poročila

Vojna v polnem razmahu

Francoska poročila

Pariz, 10. maja. t. Havas: Izšlo je naslednje uradno poročilo: Napad na Belgijo in Nizozemsko so Nemci začeli z obsežnimi letalskimi napadi, ki so trajali vse dopoldne. Nemška letala so metala bombe, toda izkrcavala so tudi nemške čete, bodisi neposredno, bodisi s pomočjo padal, na različnih krajih Belgije in Nizozemske. Tako izkrcane nemške čete so imele nalogo, da napadejo letališča in jih zavzamejo. V glavnem so bili ti poskusi odbiti s krajevnimi oboroženimi silami.

Letalski napadi, ki so se pričeli davi zgodaj na francosko ozemlje, so trajali ves dan. Nemške bombe so napravile nekaj škode, toda ne velike. Naši lovci in naše protiletalsko topništvo je nastopilo z učinkom in je Nemcem prizadelo hude izgube. Sestrelili smo 44 nemških letal samo nad francoskim ozemljem.

Francoske in angleške čete napredujejo v Belgiji proti sovražniku. Hudi boji so bili že v Luksemburgu, kjer so Nemci skušali prodreti pri Siercku, a so bili odbiti. Prav tako so se začele večje borbe na obeh bregovih Moselle. Do večjih bojev je prišlo tudi že v okolici nemško-belgijske meje pri Aachenu, kjer so francoske čete prišle v stik z nemškimi.

Nizozemska poročila

Vrhovno poveljstvo nizozemske armade poroča, da se nizozemske čete uspešno branijo. Nizozemci stojijo zdaj ob utrjenih črtah. Nemške čete so se tej črti približale in se je na nekaterih krajih že začelo obstreljevanje s topništvom. Večje borbe so bile pri Ijsselu v bližini Arnheima, ki je kakšnih 15 km daleč od meje.

Haag, 10. maja. t. Reuter: Nizozemsko večerno poročilo pravi, da so nizozemske čete ujele večino od nemških letalcev, ki so se spuščali na tla z letali in so hoteli zasedati nekatera važna mesta, kot mostove in železniška križišča. Hudi boji so bili s takimi letalci pri Rotterdamu. Tudi na severnem bojišču se Nizozemci krepko drže. Nizozemska kraljica je zvečer poslala svojim četam zahvalo za junško zadržanje.

Nemška poročila

Berlin, 10. maja. t. Službeno poročajo, da so nemške čete prekorale nizozemsko pokrajino Maasricht, kjer so zasedle mesto Maasricht, ki ga Nizozemci niso branili. Prekorale so reko Meuse in zasedle nekaj mostov čez Albertov kanal.

Berlin, 10. maja. AA. DNB. Berlin je od zgodnjih jutranjih ur pod vtisom službenega proglasa in najnovejših dogodkov na zahodu. Povsod poslušajo radio. Na ulicah trga ljudje prodajalcem časopise iz rok. Pred zvočniki, zlasti pa pred prodajalnami radijskih aparatov, stojijo skupine ljudi, ki z veliko napetostjo poslušajo najnovejšo vest. V vseh trgovinah, na ulicah in v kavarnah se ljudje pogovarjajo edino o najnovejših dogodkih. Iz teh razgovorov se jasno vidi, da je nemško prebivalstvo popolnoma razumelo potrebo nemške protiakcije na grožnje zahodnih sil. Prav tako se v razgovorih izraža zaupanje v nemško vodstvo, v nemško vojsko in letalstvo.

Bruselj, 10. maja. AA. Havas. Bruseljsko prebivalstvo se je nekoliko po peti uri zaradi hudega streljanja protiletalskih topov in zaradi eksplozij nemških bomb prebudilo. Tedaj je okrog 100 letal nizko letelo nad mestom. Pasivna obramba se je hitro znašla in radio je klical vojaške obveznike, ki so bili na dopustu, naj se takoj vrnejo k svojim enotam. Ob šestih, ko je vzbuna minila, so ulice oživele. Povsod so krožile patrole. Tisti del mesta, kjer se nahaja dvor, parlament in ministrstva, čuvajo straže. Okrog osmih so tramvajev večina vozil na vseh linijah. Zaradi strogosti cenzure francoski veleposlanik ni mogel dobiti zveze s Parizom.

Berlin, 10. maja. AA. DNB. V nekaterih tujih listih so se pojavljale zadnje čase vse bolj pogoste novice o neki nameri, da bo nemško letalstvo uporabilo padalce v nizozemskih uniformah. Kakor se je moglo pričakovati, je sovražna propaganda tudi danes takoj pograbilala za to trditve. Izkustva iz poljske vojne so pokazala, da služijo take novice samo za vznemirjanje prebivalstva. Kakor je znano, je poljski radio pozival prebivalstvo, naj zgrabi padalce in z njimi ravna, kakor z vohuni. To je pripeljalo do tega, da so tudi poljski vojniki in poljsko civilno prebivalstvo mučili nemške letalce, ki so skakali iz poškodovanih letal, da bi se rešili in ki niso imeli prav nobene zveze s padalci. Padalci so sestavni del regularnih čet, kakor vsaka druga vrsta orožja obrambne sile in opravljajo svojo službo v posebni uniformi, ki odgovarja zahtevam njihove službe. Te uniforme ni mogoče smatrati niti kot civilno obleko, niti kot uniformo tujih vojsk.

Berlin, 10. maja. AA. DNB. O priliki poletov nemških letal nad Belgijo, Holandsko in severno-

vzhodno Francijo ter pri poletih na jugovzhodno angleško obalo je na mnogih krajih delovalo protiletalsko topništvo. Tako na pr. poroča agencija Reuter, da so v petek jutraj slišali ob izlivu Temze močno protiletalsko streljanje, ki je privabilo na tisoče ljudi na ulice, da so opazovali napad. Opazovalci so jasno videli odsev granat, ki so se razletavale. Kljub tej vesti, da je prebivalstvo letelo na ulice, namesto da bi se skrilo v zavetišča, širila agencija Havas in Reuter vesti, da so bile ranjene civilne osebe pri napadih nemškega letalstva. Nemško letalstvo ima strog nalog, da ne meče bomb na odprta mesta, temveč da strelja samo na vojaške cilje. Radovednost prebivalstva pa je vzrok, da je bilo več civilnih oseb ranjenih od koščkov granat. Na uradni strani ponovno poudarjajo, da napadov z bombami na odprta mesta nemško letalstvo do sedaj še ni nikjer izvršilo.

Belgijska poročila

Bruselj, 10. maja. t. Havas: Belgijske čete so se umaknile do utrjene črte, proti kateri se Nemci počasi pomikajo.

Letalski napadi na Bruselj in druga mesta so trajali tudi popoldne in protiletalske baterije so bile ves čas v delu.

Belgijski vojni minister general Denis je imel po radiu govor, v katerem je dejal, da Nemec svojih načrtov bliskovite zmage ni dosegel in da so prva poročila takšna, da je Belgija z njimi lahko zadovoljna. Armada se bo borila tako, da bo vredna vojakov, ki so L. 1914 branili belgijsko domovino.

Angleška poročila

London, 10. maja. t. Reuter: Vrhovno poveljstvo letalskih čet v Franciji poroča, da so angleška letala bila ves dan zaposlena na obsežnem prostoru. V skupinah so neprestano napadala sovražnika. Več nemških letal je bilo zbitih. Nemški bombniki so bombardirali angleška letališča v Franciji, toda kjer koli so se pojavili, so jih angleška letala napadla. Škoda na naših letališčih ni velika.

London, 10. maja. AA. Reuter: Angleško notranje ministrstvo sporoča, da se je v zadnjih 24 urah spustilo s padali več Nemcev. V večini primerih so bili ti padalci v uniformah, da bi ustvarili pri prebivalstvu prepričanje o svojih prijateljskih namerah. Prebivalstvo je bilo opozorjeno, naj prijavi vsak primer spuščanja padalcev.

London, 10. maja. t. Reuter: Radijska poročila pravijo, da angleška armada hitro koraka v Belgijo. Kilometre dolge kolone motoriziranih čet se pomikajo hitro naprej. Vojaki prepevajo na poti. Tanke, oklopne avtomobile, druga motorna vozila spremljajo v zraku letala, ki odganjajo Nemce. Belgijsko prebivalstvo pozdravlja angleške vojaške, ko korakajo skozi belgijska naselja. Vse je začudeno, odkod je angleška armada dobila toliko materiala, ko pa je izgledalo, da nima ničesar na evropski celine.

London, 10. maja. t. Večerno angleško poročilo pravi, da znaša skupno število nemških sestreljenih letal v prvem dnevu bojev več kot 120. Od teh so Nizozemci sestrelili 70, Belgijci 7, Francozi 44. Angleži pa 0. Toda vsa uničena letala še niso sešteta.

Chamberlainovo slovo

London, 10. maja. t. Reuter: Chamberlain je imel ob 9 zvečer govor, v katerem je dejal, da je odstopil, da bi vsem strankam omogočil sodelovanje v narodni vladi. Novi ministri predsednik je Churchill, ki je naprosil vse ministre, naj ostanejo na svojih mestih toliko časa, da bo imel čas urediti svojo vladu. Chamberlain je v svojem govoru dejal, da je Hitler za napad na Belgijo in Nizozemsko izbral trenutke, ko je mislil, da je Anglija na znotraj razrvana. Toda zmotil se je v presoji angleškega duha. Ko se je v septembru lanskega leta začela vojna, je napovedal, da čaka Anglijo velike bridkosti in preizkušnje. Zdaj je prišla tista ura, ki smo jo tako dolgo pričakovali. Zdaj bo Anglež pokazal, kako se zna boriti. Boril se bo do zmage, ki bo zares odločila o usodi bodoče Evrope.

Sovjetsko stališče

Pariz, 10. maja. b. Agencija Tass poroča: Angleški in francoski krogi so razširili, da je šla Sovjetska Rusija po poti panslavizma, da je s tem ohranila Romunijo in da bo pomagala Jugoslaviji, če bi jo napadla Italija. Agencija Tass je pooblaščenca, da izjavi, da te novice niso samo netočne, temveč so tudi smešne, ker je po mnenju sovjetskih odgovornih krogov vseslovansko s splošnega stališča, kakor tudi v mednarodni politiki popolnoma nazadnjaško gibanje, ki je v nasprotju s politiko sovjetske države.

Listi so novice o napadu objavili v posebnih izdajah. Vsi listi poudarjajo, da za nov napad ni najti opravičila, ker sta Belgija in Nizozemska strogo izvajali določbe o nevtralnosti. Prav posebno pa ni mogla biti Nemčiji nevarna mala Luksemburška, ki ni imela niti vojske in utrd, s katerimi bi lahko komur koli grozila. Zjutraj je izšla še uredba o tem, da se zaenkrat proglasi zapora nad vsemi belgijskimi in nizozemskimi plačili v Zedinjenih državah, zapora pa se razteza tudi na dobroimelnja obeh držav v Zedinjenih državah. Popoldne ob 10.30, to je ob 16.30 po evropskem času, bo v Beli hiši velika konferenca

ameriške vlade. Seji bo predsedoval Roosevelt sam, navzoči pa bodo tudi vsi voditelji vseh treh generalnih štabov. Dnevni red seje je: sklepi o obrambi Zedinjenih držav.

Tajnik predsednika Roosevelta Stewerling je izjavil danes dopoldne časnikarjem, da so vsi ministri uradi delali nocoj vso noč. Za Zedinjene države pa je važno naslednje: »Ni važno, kdo je grozil nevtralnosti Belgije, Nizozemske in Luksemburga, važno je, kdo je izvršil napad na te države!«

Rooseveltove izjave

Washington, 10. maja. t. Reuter. Roosevelt je pri sprejemu zastopnikov tiska dejal, da govori v svojem lastnem imenu, ako izraža svoje simpatije z oklicom nizozemske kraljice Viljemine. Ko je omenil morebitne posledice za Ameriko, je dejal: »Proučujemo mnoge stvari. Nemško obljubo, da ne bo bombardirala odprta mesta, bo ameriška vlada ocenila po poročilih, ki jih bo dobila o njenih letalskih napadih. Končno je pristavil, da nizozemske kolonije ne bodo vključene v ozemlje, ki ga Amerika smatra, da je v vojni.

Globok in mučen vtis v Vatikanu

Vatikan, 10. maja. AA. Havas. Nemški napad na Holandijo, Belgijo in Luksemburško je izzval v vatikanskih krogih globok in mučen vtis. Nemški napad presega po svoji drznosti in surovosti vse prejšnje napade ter ga ni mogoče upravičiti z nobenim političnim, pravicojubilnim in moralnim argumentom, ki bi ga bilo mogoče upoštevati. Napori nemške propagande, da bi kolikortoliko upravičila ta napad, dokazuje občutek krivde, ki težko teži Nemčijo. Prav tako pravijo v tukajšnjih krogih, da so ematrali spošni položaj v zadnjem času za pesimističen, kar se je videlo tudi iz zadnjega govora sv. očeta. Presenečenje v Vatikanu je bilo veliko. Prav v Vatikanu so priznavali spoštovanje striktno nevtralnosti in nepristranosti napadenih držav. Visoki vatikanski krogi nič ne omahujejo v tem, da bi akcijo rajha imenovali grehe, ki povzročajo maščevanje in božjo kazen.

Poostreno pobijanje draginje

Belgrad, 10. maja. AA. Sklepi odbora ministrov glede pobijanja draginje. Po izvršenih preiskavah in ugotavljanju rezultatov ter učinka zakonskih in upravnih ukrepov, ki jih je kr. vlada izdala za pobijanje draginje in korist potrošniških množic, je bilo ugotovljeno na podlagi številnih poročil, da nameni in vladni ukrepi te vrste niso bili povsod pravilno izvajani ali pa jih niso v zadostni meri uveljavljali navzlic jasnim zakonskim predpisom. Pri tej priliki je ministri odbor pod predsedstvom Dragiša Cvetkovića na konferenci 10. t. m. pregledal vsa ta poročila in dejstva ter sklenil:

1. Nalaga se pravosodnemu ministru, da izda ukaz in navodila sodiščem, da v smislu uredbe z dne 25. februarja 1933 najhitreje in prvenstveno rešujejo prijave po zakonu o pobijanju draginje in da izrečejo po zakonu predvidene kazni brez

Spoznali boste: mernarja po sočnih izrazih, bonbon 505 pa po črti in okusu.

Mnenje v Italiji

Rim, 10. maja. AA. Stefani. Popoldnevni posvečajo cele strani nemški akciji v Belgiji, Nizozemski in Luksemburški in v svojih komentarjih poudarjajo, da so zavezništvo stalno pokušali razširiti vojno na tej državi. Po Norveški se je bojšče pomaknilo na Belgijo in Nizozemsko, kjer se je Nemčiji ponovno posrečilo prehiteti Angleže in Francoze. Razen tega, kakor pravi »Lavoro Fascista«, je spopad med nasprotnimi armadami izven Maginota in Siegfrieda postal usoden in sedaj se začne dejanska vojna na zahodnem bojišču. »Tribuna« pravi, da so Nemci presenetili zavezniške z bliskovitim nastopom.

Na Japonskem

Tokio, 10. maja. AA. Reuter. Japonsko zunanje ministrstvo je zavzelo do najnovejših dogodkov obzirno stališče. V Tokiu pravijo, da se vojna ne bo razširila na Azijo. V Japonskih finančnih krogih raste zaupanje do japonsko-ameriških ukrepov do holandske Vzhodne Indije.

slehernega odlašanja. Sodišča bodo v vseh teh sklepih predlagala poročila pravosod. ministru.

2. Nalaga se ministru notranjih zadev, da izda potrebne ukrepe in navodila upravno policijskim organom, da bi v smislu prej imenovane uredbe najbolj skrbno in nujno, izvrševali vse tam navedene dolžnosti in da po svojem osebnju prevzamejo izvrševanje neposrednega nadzorstva ter da poskrbe za prijavljanje oblastem vsake osebe, ki bi se pregrešila proti odredbam prej navedene uredbe za pobijanje draginje.

3. Zaradi koordinacije in izvedbe stalnega nadzorstva nad vsemi temi posli se bo ustanovil še danes osrednji državni odbor pri predsedstvu ministrskega sveta, ki bo takoj prevzel dejansko vodstvo in nadzorstvo nad striktnim in strogim izvajanjem zakonskih predpisov za pobijanje draginje.

litrov vode. Mesto pa uporablja že sedaj, ko še ni nastopila vročina, 49 milijonov litrov vode dnevno.

Belgrad, 10. maja. m. Gradbeni odbor belgrajske mestne občine je odobril zidavo palače Pokojniškega zavoda, ki jo bodo zidali na zemljišču bivše stare narodne skupščine na vogalu Ulice kraljice Natalije in Ulice Miloša Velikega. Palača bo veljala okrog 20 milijonov din.

Katehetski kongres v Sarajevu

Letošnji katehetski kongres za vse kat. katehete naše države bo v Sarajevu od 5. do 7. julija, ne pa od 2. do 4. julija, kakor je bilo sprva določeno. Program je tale:

5. julija: Dopoldne: Sv. maša in nagovor prevzvišene g. nadškofa dr. Ivana Šarića, nato otvoritev kongresa in referat: Verouk v idejnem okolju današnje šole. Ref. prof. dr. Nikolaj Kolarek iz Zagreba. — Popoldne: Vzgojna dinamika. Ref. prof. Ivan Bogović iz Maribora. Sv. pismo v verskem pouku v srednji šoli. Ref. prof. dr. Stanko Čajnkaj iz Ptuja; koref. za ljudske šole prof. Stefan Kramar iz Zagreba.

6. julija: Dopoldne: Liturgična vzgoja pri verouku v srednji šoli. Ref. prof. dr. Marijan Dokler iz Ljubljane; koref. za ljudske šole dekan Dragotin Kukalj iz Slunja. Apologetika in duševna usmerjenost mladine. Ref. prof. Josip Mirković iz Osijeka. — Popoldne: Kako urediti pouk dogmatike? Ref. konzultor in prof. dr. Peter Čule iz Mostarja. Vzgojni momenti pri pouku cerkvene zgodovine. Ref. prof. msgr. dr. Ivan Jablanović iz Sarajeva. — Po predavanjih oba dneva ogled mesta in okolice.

7. julija. Dopoldne: Verske vaje za mladino. Ref. prof. Mladen Alajbeg iz Splita. Stanovska vprašanja. Ref. Benedikt Schubert iz Zagreba. — Popoldne izlet v Ilidže.

Vabimo vse gg. katehete in tudi druge gg. duhovnike, lavantinske in ljubljanske škofije, naj se kongresa udeležijo ter s svojo udeležbo in sodelovanjem pripomorejo, da bo tudi letošnji katehetski kongres mnogo koristil njim samim in katehetski stvari. Gospodje, ki se nameravajo kongresa udeležiti, naj se prijavijo do 1. junija, in sicer v lavantinski škofiji prof. Ivanu Bogoviću v Mariboru, Vinarska 2, v ljubljanski škofiji pa prof. Maksu Stanoniku, v Ljubljani, Sv. Petra cesta 10.

Posebno pazite, kaj bolnik pije!
Pitje ni le za zdravega človeka selo v.žno, temveč tudi za bolnika mnogokrat važnejše od hrane!

Zato pijte Vi in Vaš bolnik čim čišče našo najboljšo mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravila

ono z rdečimi srci!

Prospekte in vsa potrebna navodila pošlje zastopnik z veseljem: Uprava zdravilnega kopališča

SLATINA RADENCI

Konferenca ministrov

Belgrad, 11. maja m. V predsedništvu vlade je bila danes konferenca, kateri so prisostvovali predsednik vlade g. Dragiša Cvetković, vojni minister, armadni general Milan Nedić, minister za pravosodje dr. Lazar Marković, minister za socialno politiko in ljudsko zdravje dr. Budisavljevič, kmetijski minister dr. Čubrilovič, minister za pošto, brzojav in telefon dr. Torbar, notranji minister dr. Mihailović in minister brez portfelja dr. Konstantinović.

Vtis v Ameriki

»Ni važno, kdo je grozil, važno je, kdo je napadel«

Washington, 10. maja. c. Havas. Ameriško javno mnenje je že več dni pozorno spremljalo dogodke ob meji med Nemčijo, Belgijo in Nizozemsko. Ameriške agencije, posebno pa »United Press«, so bile prve, ki so pred tremi dnevi objavile vznemirljive vesti o tem, da se nemška vojska pomika proti nizozemski meji in da je vsak čas pričakovati vdora nemške vojske na ozemlje nevtralne Belgije in Nizozemske. Ameriška vlada je bila že več dni v stalni zvezi z ameriškim veleposlaništvom v Haagu in je opozorila tudi vse ameriške državljane, ki so še bili na Nizozemskem, da zamorejo ostati naprej v tej državi samo na svojo lastno odgovornost.

Nocojšnjo noč pa je bila ameriška vlada že nekaj ur pred vdorom nemške vojske v Belgijo in Nizozemsko obveščena o tem, kaj se bo zgodilo. Ob eni ponoči (po evropskem času) je ameriški veleposlanik v Belgiji telefonično sporočil ameriškemu zunanjemu ministru Cordellu Hullu, da se nemška vojska zbira ob meji in da bo vsak čas vdrla na nevtralnno ozemlje. Ameriški veleposlanik je poudaril, da so te čete pripravljene in opremljene za napad.

Takoj nato je Cordell Hull povabil k sebi višje uradništvu zunanjega ministrstva, prav tako pa je prišlo na posvet tudi nekaj vojaških stro-

kovnikov. Takoj so začeli zbirati vse gradivo, ki je potrebno zato, da Zedinjene države lahko zavzamejo stališče.

O tem, kaj se je zgodilo v Evropi, je bil ves čas tudi obveščen predsednik Roosevel. Ko se je izvedelo, da so nemške čete že rešile v napad, je Roosevelt sklical k sebi vse voditelje zunanjega ministrstva, in sicer Cordella Hulla in njegove glavne svetovalce, prav tako pa so prišli na posvet tudi člani ameriškega generalnega štaba vseh vrst orožja. Določiti je bilo takoj treba, kdo smeje špluti ameriški parniki, da ne bi prišli v prenevarna področja.

Listi so novice o napadu objavili v posebnih izdajah. Vsi listi poudarjajo, da za nov napad ni najti opravičila, ker sta Belgija in Nizozemska strogo izvajali določbe o nevtralnosti. Prav posebno pa ni mogla biti Nemčiji nevarna mala Luksemburška, ki ni imela niti vojske in utrd, s katerimi bi lahko komur koli grozila.

Zjutraj je izšla še uredba o tem, da se zaenkrat proglasi zapora nad vsemi belgijskimi in nizozemskimi plačili v Zedinjenih državah, zapora pa se razteza tudi na dobroimelnja obeh držav v Zedinjenih državah.

Dopoldne ob 10.30, to je ob 16.30 po evropskem času, bo v Beli hiši velika konferenca

ESPRESE PRUGE ZA SVE KRALJE SVETA

ITALIA LLOYD TRIESTINO

ADRIATICA TIRRENIA

V NEW-YORK: „Augustus“ 27. V. iz Trsta; 28. V. iz Dubrovnik, — „Rex“ 28. V. iz Genova.

V BUENOS AIRES: „Conte Grande“ 21. V. iz Genova. — „Satur-ni“ 1. VI. iz Trsta; 1. VI. iz Splita.

V VALPARAISO: „Neptunia“ 24. V. iz Genova.

Informacije: „ITALIA-LLOYD“ TRIESTINO LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 15.

Belgrajske novice

Belgrad, 11. maja. m. Člani delegacije angli-kanske cerkve, med katero so tudi trije škofje, ki se že nekaj dni mudijo v Belgradu, so danes od-potovali v Niš, kjer so gostje niškega pravoslav-nega škofa Jovana. V Nišu se bodo udeležili slav-nosti v Angleško-srbskemu domu, nakar bodo od-potovali na obisk pravoslavne cerkve v Sofijo.

Belgrad, 10. maja. m. Na današnji seji belgraj-skega mestnega sveta je bilo sklenjeno, da se mora uporabiti vodo iz vodovoda racionalizirati, ker more mestni vodovod dati največ 52 milijonov

DANES OB 16. 19. 21. uri

KINO MATICA, telefon 21-24

BAL V OPERI

Hans Moser
Theo Lingen - Paul Hörbiger

Droblne novice

Koledar

Sobota, dne 11. maja: Frančišek Hier.; Ma-
mert. škof.
Nedelja, dne 12. maja: Binkošti, Prihod
sv. Duha.

Osebnostne novice

— Promoviran je bil na univerzi kralja Ale-
ksandra I. v Ljubljani g. inž. France Vagaja
za doktorja tehničnih ved. Cestitamo!
— Diplomirani so bili na pravni fakulteti uni-
verze v Ljubljani gg. Viktor Damjan iz Ljub-
ljane, Anton Gorjup iz Mengša in Avgustin
Grden iz St. Vida pri Stični. Cestitamo!

Birmanska darila

po nizkih cenah pri

J. VILHAR, urar
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 36.

Romanje h Gospe zdravja
v Ponikve v Dobrepoljah

Na binkoštno nedeljo priredi Apostolstvo bol-
nikov romanje bolnih ljudi, kakor tudi zdravih,
ki hočejo od Gospe zdravja izprostiti zdravja za
druge h Gospe zdravja v Ponikvah. Prva in edina
cerkev, ki je v Sloveniji posvečena Gospe zdrav-
ja, je v Ponikvah. Ta cerkev je tudi sedež Apo-
stolstva bolnikov, ki ima blizu 6000 članov iz raz-
nih krajev, kjer prebivajo Slovenci.

Na binkoštno nedeljo bo prvo romanje h Go-
spe zdravja. Vlak gre iz Ljubljane ob 5.15. Zadnji
trije vagoni grejo proti Kočevju. V Dobrepoljah
je treba izstopiti.

Javljamo vsem, da posebni avto ne bo vozil.
Avtobus na Sušak vozi ob 5.40 v Kerkovega trga.
Na Rašici je treba izstopiti. Drugi avtobus vozi
ob 10 na Sušak izpred hotela Union. Treba
je izstopiti na Rašici, odkoder je še
20 minut. Svetujemo, da gredo romarji z vlakom
ob 5.15. Vožnja je polovična. V Ljubljano se vrne-
jo popoldne ob pol 2 ali pa ob 7 zvečer. Spored v
Ponikvah je tale:

Zjutraj ta dan je spovedovanje, več sv. maš,
ob 9 blagoslov nove slike in sv. maša s pridigo.
Po sv. maši zborovanje v parku pri kapelici lu-
ške Matere božje. Spored: Pozdrav, poročilo o
Apostolstvu bolnikov, govor o bolnikih in misi-
onijah in o skrbstvu za bolnike. Popoldne ob 3 v
cerkvi govor: Bolezen najdražji zaklad. Nato lita-
nija Matere božje in sklep.

Slovesnost bo ob vsakem vremenu. Če bo sla-
bo vreme, bo izvenkervni sestanek v dvorani
Zdravstvenega doma.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Film pretresljivih scen iz življenja brezdom-
cev, poln tragike, neodoljivega in iskrenega
ameha pa tudi poln krutega realizma

Brezdomci

MICKEY ROONEY - SPENCER TRACY

Upor v Maroku

Napete borbe tihotapev orožja z domačini.
Predstave: Danes ob 17 in 20.30, jutri ob
pol 15, pol 17, pol 19 in pol 21.

Drugi podpredsednik društva
Rdečega križa — Slovenec

Zadnjo nedeljo, dne 5. maja, je bil na glavni
akupšni društva Rdečega križa kraljevine Jugo-
slavije, kateremu predseduje Nj. kr. Vis. knežinja
Olga, izvoljen za II. podpredsednika glavnega od-
bora g. dr. Viljem Krejči, predsednik drav-
skega banovinskega odbora RK. Tako je prišel
na to važno mesto prvi, odkar obstoji v naši
državi enotno društvo RK, mož slovenskega rodu,
kar gotovo pomeni zaslužen priznanje uspešne-
mu delovanju dr. Krejčija na obširnem polju te
naše vsenarodne patriotske in humanitarne or-
ganizacije. Dr. Krejči stoji že od prevrata sem,
torej nad 20 let, na čelu slovenskega RK ter se
je izkazal v raznih dobroteljskih akcijah kot in-
iciativni predsednik in nepristranski humanitar-
ni delavec. Društvo RK je v mirovni dobi vselej pri-
skočilo z izdatnimi podporami na pomoč prebi-
valstvu, če so ga zadele težke elementarne ube-
le. Spominimo naj se le katastrofalnih poplav v jeseni
leta 1926, ki so hudo prizadele nekatere predele
naše ožje domovine. RK prireja samarijanske te-
čaje, da vežba v njih moške in ženske za prvo
pomoč v nevarnostih in boleznih. Takih tečajev je
bila v naši banovini že dolga vrsta v raznih krajih.
Kake naloge pa bodo pripadle RK v nemirni se-
danosti in negotovi bodočnosti, se še odteguje
našemu pogledu, a toliko lahko rečemo, da se
RK skrbno pripravlja na vse, kar bi nas utegnilo
zadeči. Vsekakor pa se sme naše prebivalstvo za-
nesti, da bo v društvu RK našlo v vsaki hudi sili
pomoč in podporo, tem bolj, ker zavzema sedaj
eno prvih mest v glavnem odboru mož, od ka-
terelega smemo pričakovati, da se bo z vso njeno
lastno odločnostjo zavzel za potrebe našega ljud-
stva. Zato naj bi se v vseh krajih, kjer še ne
obstoji organizacija RK, v smislu navodil, ki jih
je izdala tudi kr. banska uprava, ustanovi kra-
jevni ali občinski odbor RK. —st—

Lutz → Ljubljana VII.

— V tednu Velikega šmarna priredi Narodni
odbor Katoliške akcije za Slovenijo velik poštiti-
ški inteligenčni tečaj v Kranju. Obravnavala se
bodo aktualna vprašanja. Na tečaj vabimo vse ka-
toliško izobraženstvo. Podroben program bomo še
objavili. Narodni odbor KA.

— Prenapelnjenost ljubljanske splošne in
otroške bolnišnice je vzrok, da se dostikrat ne
morejo sprejeti bolniki, ki so res potrebni zavo-
dave zdravniške oskrbe. Zato se nujno pozivajo
vse pristojne občine pa tudi starši oziroma svoji
bolnikov, ki so že ozdraveli ali pa so že spo-
sobni za domačo oskrbo, da jih takoj vzamejo iz
bolnišnice. — Uprava splošne bolnišnice.

— APZ v Trzinu in na Golniku. Akademski
pevski zbor se odpelje danes popoldne ob 3 iz
Ljubljane na Gorenjsko. Priredil bo dva koncerta
z običajnim letošnjim programom. Ob 16.30 bo
koncert na Golniku v sanatoriju. Nato se v avtobu-
sih odpelje v Trzin, kjer bo APZ priredil zvečer ob
20.30 koncert z istim programom. V obeh krajih
vlada za koncert veliko zanimanje. V obeh krajih
koncertna APZ namreč prvič.

— Zapeka, neredno delovanje debelega črevesa,
elaba prebava, glavobol radi zaprtosti hitro pre-
nehajo, če uporabljate naravno Franz-Jo-
sef-ovo grenko vodo — polna čista na prazen
želodec. Franz-Josef-ova grenka voda de-
luje blago. — Ogl. reg. S. br. 15485-35.

— Državna hipotekarna banka kraljevine Ju-
goslavije, glavna podružnica v Ljubljani, na bin-
koštno ponedeljek, 13. t. m. ne bo poslovala.

— Živinski in kramarski sejem pri Sv. Petru
pod Sv. gorami dne 23. maja 1940 za letos odpade.

— Revija Katoliške akcije. Vljudo prosimo
vse, ki so prejeli 1. številko Revije Katoliške ak-
cije pa je ne mislijo naročiti, da nam jo blagovo-
ljo vrnil, ker nam je že zmanjkalo. — Uprava.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da
redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim
ledvice, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini
in podobno. Radenska vam ohrani zdravje in mla-
dosno svežost.

Na birmo ostanete najljepši
spomini ure, zlatnina,
katere najceneje
kupite pri

FR. P. ZAJCU
LJUBLJANA

Stritarjeva ul. 6
pri frančiškanskem mostu

— Novi vozni red Ekspres je izšel. Obsega
železniške vozne ređe v naši državi in vee va-
žnejše zveze z inozemstvom. Nadalje popoln plov-
beni red po Jadranskem morju, vse avtobusne zve-
ze v dravski banovini in zračne zveze. Knjižica je
izšla v stari — priljubljani obliki. Dobiva se v vseh
knjižarnah in večjih trafikah po stari ceni t. j. din
10 za komad. Naroča se pri administraciji voznega
reda Ekspres, Ljubljana, poštni predal 356. Ker bo
po novem voznom redu veliko in važnih sprememb,
je vozni red Ekspres neobhodno potreben za vsa-
kega potnika. Zahtevajte zato povsod vozni red
Ekspres. Knjižarne in trafike imajo običajni knji-
žni popust.

— Ljubljana — Bloke — Prezid — Gerovo —
Sušak: novi avtobus ob 5.45 zjutraj iz Kerkovega
trga 9. — Avtopredstave: Pečnikar, telefon 49-28.

— Z vrela mastjo se je oparila po obrazu.
Včeraj so pripeljali v ljubljansko bolnišnico 4 let-
no posestnikovo hčerko Anico Zaleto iz Gabrovnice,
občina Zagradec pri Litiji. Mala Anica se je doma

sukala okrog štedilnika, kjer se je v veliki ponvi
cvrla mast. Deklece je po nesreči ponev prevrni-
lo in razbeljena mast se ji je razlila po obrazu.
Dobila je zelo nevarne opekline in je njeno stanje
resno. — Iz Cerknice so pripeljali v bolnišnico po-
sestnika Franca Mulca, ki so se mu splašili konji
ter je padel pod voz. — Iz Jarš se je zatekel v
bolnišnico po pomoč posestnik Janez Novak, ki sta
ga dva fanta precej hudo pretepla. — Posestniški
sin Kralje Alojzij iz Zupuz je nakladal na voz
hlode, pri tem pa mu je hlood padel na nogo in
mu jo zlomil. — Bukev je padla v gozdu na de-
laveva Ivana Sešiča iz Dolge vasi pri Kočevju ter
mu zmečkala roko. — Devetletnemu rejenku iz
Sostrega Plemlju Ludviku je med potjo iz šole
domov neki fantalin vrzel kamen v levo oko in
mu ga resno poškodoval.

Za birmo velika izbira vsako
vrstnih ur in razne
zlatnine. — Nizke cene!

V. URLEP - Ljubljana, Mestni trg 8.

— Za »Sklad prof. dr. P. Grošljac« so razen
že imenovanih darovalci: dr. Simon Dolar, gimn.
dir. v p., 50 din; Henrik Schell, šol. upr. v Ko-
njicah, 50 din; dr. Lotrič, advokat v Gornji Ra-
doni, 100 din; mr. ph. Franc Minarik, lekarnar
v Mariboru, 200 din; Ferdinand Seidl, prof. v p.,
Novo mesto, 150 din; Draga Lušček-Medič, Za-
greb, 300 din; dr. Maks Kremžar, zdravnik v
Domžalah, 100 din; dr. Franjo Radšel, specialist
za pljučne bolezni, Maribor, 30 din; dr. Roman
Vidmar, zdravnik, Hrastnik, 25 din; Gregor Šašel,
javni notar v Ljutomeru, 50 din; dr. Franc Repič,
zdravnik v Planini pri Sevnici, 50 din; Henrik
Falter, Jurklošter, 50 din; dr. Josko Jurkovič, de-
kan juridike fakultete, 100 din; dr. Ivan Eržen,
Kranj, 100 din; dr. Mija Jernejčič, odvornica v
Ljubljani, 50 din; Albert Sič, prof., 50 din; dr.
Jože Sekula, zdravnik v Mariboru, 20 din. Uprava
Grošljacevega sklada se vsem darovalcem najtopleje
zahvaljuje in prosi novih prispevkov za Grošljac
sklad.

Škofja Loka

V četrtek zvečer je bila seja širšega odbora
za prireditev protituberkuloznega teden. Seji je
predsedoval predsednik občinskega odbora okrajni
glavar g. M. Malešič. Javnost je pokazala še kar
dosti zanimanja za delo krajevnega protituberkulo-
zne lige, saj so se seje vdeležili še zastopnik koman-
danta, mestni župan, zdravnik, zastopniki duhov-
ščine, šole, Prosvetnega društva, FO, gasilcev, Vin-
cencijske konference, Kmečke zveze in Tujkopro-
metnega društva. Določil se je program za protituberkulo-
zni teden od 19. do 26. maja, ki naj tudi naš
okraj se bolj razgiba v borbi proti jetiki. Otvoritev
protituberkuloznega tedna bo v nedeljo, 19. maja
e promenaadnim koncertom, kjer se bodo prodajale
cvetlice v korist lige. V šeti namen se bodo tudi
prodajale trobojnice, s katerimi naj se okrase vsa
okna v mestu. Med tednom so na sporedu: film o
boju proti jetiki, pevski koncert, v torek zvečer
bo dr. Savinšek imel skiptično predavanje o jeti-
ki, pa tudi domača zdravniška bosta imela več
predavanj po šolah. V nedeljo, dne 26. maja pa bo
zaključek tedna z otvoritvijo Zdravstvenega doma
in slovesno blagoslovitvijo protituberkuloznega di-
spanzerja. Vse prebivalstvo vabimo, da z udeležbo
na prireditvah dokáže, da hočemo jetičnim bolni-
kom po najboljših močeh pomagati, zdrave pa obva-
rovati te hude bolezni, ki se je tudi že v našem
kraju precej razširila in ima zlasti v alkoholu dobre-
ga zaveznika.

* Konji po 6 do 7 tisoč dinarjev. Zagrebški

* Jutranji list« poroča, da so iz Koprivnice po žele-
znični odposlali v Nemčijo 132 poltežkih konj, ki
so bili nakupljeni po okolici po 6000 do 8000 di-
narjev. Konje je kupoval izvoznik živine Karlo
Drušković naravnost od kmetov.

* Bombni napad na stanovanje dr. Grosa v Da-
ruvarju. Te dni okrog 11 zvečer je bila skozi okno
vržena bomba v stanovanje dr. Ote Grosa ravna-
telja mestne delniške hranilnice in Daruvarske li-
varne železa. Bomba, ki je eksplodirala, je naredila
veliko škodo v stanovanju. K sreči dr. Grosa in
njegove žene takrat ni bilo doma in tako ni bilo
človeških žrtve. Doselej policija še ni mogla ugo-
toviti vzroke tega napada.

* Strela ga je ubila. Nad Varaždinom in veli-
kim delom Hrvaškega Zagorja je preteklo eredo
divjalno hudo neurje. Padala je tudi toča. Neki 15-
letni deček iz vasi Retno je šel proti domu, ko ga
je dohitelo neurje. Htel je pod bližnje drevo, da
bi ga dež preveč ne zmoli. Pa trenutkov nato pa
je v drevo udarila strela in ubila dečka.

* Alkohol ga je spravil v smrt. Na kolodvoru
v Pradunovcih je nesrečni alkohol spet zahteval
svojo žrtev. Delavec Andija Čavojda iz slavonske
vasi Granice je bil čisto udan alkoholu. V popolni
depresiji zaradi čezmernega uživanja alkohola se je
vrgeč pod lokomotivo, ki ga je seveda razmeharila.
Nesrečni delavec je zapustil siromasno šeno in dva
nepreskrbljena otroka.

* Boj med policisti in cigani pri Karlovcu. V
okolici Karlovca so bili v zadnjem času zagrešeni
številni vlomni. Največkrat je bilo vlomljeno pri va-
ških trgovcih. Vsa poizvedovanja orožnikov po zlo-
čincah so bila brezuspešna. Te dni je prešla poli-
cija v Karlovcu, da eta bili v Bosiljevu in Belaju
izropani dve trgovini. Ker je bila policija istočasno
obveščena, da je neka ciganska tolpa v gozdu pri
Karlovcu postavila svoj tabor, je policija šef
vrgel pod lokomotivo, ki ga je seveda razmeharila.
Nesrečni delavec je zapustil siromasno šeno in dva
nepreskrbljena otroka.

* Boj med policisti in cigani pri Karlovcu. V
okolici Karlovca so bili v zadnjem času zagrešeni
številni vlomni. Največkrat je bilo vlomljeno pri va-
ških trgovcih. Vsa poizvedovanja orožnikov po zlo-
čincah so bila brezuspešna. Te dni je prešla poli-
cija v Karlovcu, da eta bili v Bosiljevu in Belaju
izropani dve trgovini. Ker je bila policija istočasno
obveščena, da je neka ciganska tolpa v gozdu pri
Karlovcu postavila svoj tabor, je policija šef
vrgel pod lokomotivo, ki ga je seveda razmeharila.
Nesrečni delavec je zapustil siromasno šeno in dva
nepreskrbljena otroka.

Ljubljana, 11. maja

Gledališče

Drama: Sobota, 11. maja: »Hamlet«. Izven. Go-
stovanje Zvonimirja Rogoza. — Nedelja, 12. maja:
»Hamlet«. Izven. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.
— Ponedeljek, 13. maja: »Danes bomo tiči«. Izven.
Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Opera: Sobota, 11. maja: »Kleopatra«. Kratka
predstava. Premierski abonma. — Nedelja, 12. ma-
ja: »Modra roža«. Izven. Znižane cene od 30 din
navzdol. — Ponedeljek, 13. maja: »Madame Butter-
fly«. Izven. Gostovanje Vanje Leventove.

Radio Ljubljana

Sobota, 11. maja: 7 Jutranji pozdrav. — 7.05
Napovedi, poročila. — 7.15 Pisan venček veselih
zvokov (plošče). — 12 Plošča za ploščo — pisana
zmes, godba vesela in pesmice vmes. — 12.30 Po-
ročila, objave. — 13 Napovedi. — 13.02 Plošča za
ploščo — pisana zmes, godba vesela in pesmice
vmes. — 14 Poročila. — 17 Otroška ura: a) Ma-
nica Komanova kramlja z birmanci; b) Mita Sličeva
igra na harmoniko. — 17.50 Pregled sporeda. —
18 Za delopust igra radijski orkester. — 18.40 Po-
govori s poslušalci. — 19 Napovedi, poročila. —
19.20 Nac. ura. — 19.40 Objave. — 20 Zunanje-
politični pregled (g. dr. Al. Kuhar). — 20.30 »Raz-
burjenje na Olimpu«. — 22 Napovedi. — 22.15 Za
dober konec tedna (radijski orkester).

Drugi programi

Sobota, 11. maja: Belgrad: 20.40 Zabavni
koncert. — Zagreb: 20 Komorni koncert. —
Bratislava: 20.15 Pisan večer. — Praga: 20.10
Smetanova simfon. pesnitve »Moja domovina«. —
Sofija: 20 Ork. koncert. — Beromünster: 19.45
Pisan koncert. — Budimpešta: 22.10 Ciganski
orkester. — Bukarešta: 20.15 Plesna glasba. —
Stockholm-Hörby: 20.15 Kabaret. — Trst-Milan:
16.15 Klavir: 20.40 Donizettijeva opera »Ljube-
zenski napoj«. — Rim-Bari: 22. Simf. koncert.
Florenca: 19.30 Pihala. — Sottens: 20 Vojaški
večer.

Prireditve in zabave

Koncert italijanskega kulturnega inštituta. Ita-
lijanski kulturni inštitut vabi svoje člane na kon-
cert violoncelista Luigi Chiarappa, in pianistke En-
richetta Petacci, ki bo v torek, dne 14. t. m. ob
20.30 v Glasbeni Matici (Hubadova dvorana). Pred-
vajala bosta skladbe skladateljev Verancina. Beet-
hovena, Rachmaninova, Malipiera itd.

Sestanki

F. O. Šiška ima drevi ob poldevetih izredni
sestanek za vse redno članstvo. Udeležba strogo
obvezna zaradi okrožnih tekem!

Mestna zdravniška dežurna služba

Mestno zdravniško dežurno službo bo opravljal
od sobote ob 8 zvečer do torka do 8 zjutraj mestni
zdravnik dr. Logar Ivan, Ulica 29. oktobra št. 7,
telefon št. 41-52.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrše-
va (Dunajska) cesta 6; mr. Trnkoczy ded., Mestni
trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ul. 7.

liciste v gozd, kjer so na dvajsetih krajih našli za-
kopano razno špecerijeko, manufakturno in drugo
blago. Našli so tudi puške, samokrese in razstreliv-
vo. Cigani so gotovo računali z dejstvom, da bodo
nekega dne dobili obisk policije v gozdu in so vse
potrebno ukrenili, da bi se mogli postaviti v bran.
Žene niso mogle povedati, kje je bilo najdeno blago
ukradeno. Del blaga je bil last trgovca iz Bosi-
ljeva. Vse žene in otroke, ki so jih policisti dobili
v taboru so odgnali v policijske zapore v Karlovec.
Orožniške postaje v okolici so dobile povelje, naj
zasledijo pobege cigane.

* 15-letni deček ubijalec. Pred okrožnim so-
diščem v Petrinji se je te dni zagovarjal petnajst-
letni deček, ki je na paši v prepriu z nožem do
smrti zabodel enako starega tovariša. Mladi ubija-
lec bo šel za pet let v poboljševalnico.

* Pijani gost odgriznil gostilničarju uho. V Ni-
jemcih pri Vinkovcih je 30-letni gostilničar Franjo
Horvat ob policiji, uri pozval goste, naj zapuste go-
stilnico. I. Brauchler ki je bil pijan, pa je navajal na go-
stilničarja in ga vrgel na tla. Pri tem je tudi sam
padel na gostilničarja. Nekaj časa eta se ruvala na
tleh, naenkrat pa je Brauchler zagrabil gostilničarja
z zobni za desni uhelj in mu ga čisto odgriznil.
Drugi dan je šel gostilničar osebn v Vinkovce na
sodišče, kjer je naznanil Brauchlerja in s seboj pri-
nesel kot »corpus delicti« odgriznjeni uhelj, zavrt
v robec.

* Sodni uradnik poneveril 135.000 din. Na
okrajnem sodišču v Smederevu so odkrili veliko
poneverbo. Sodni uradnik Milojko Ilić je oškodov-
val državno blaginjo za 135.000 din. Ko so ga
pozvali naj povrne škodo, je dal 50.000 din, tako
da trpi državna blaginja še 85.000 din škode.
Poleg tega so ugotovili, da je Ilić sprejemal de-
nar za kolke, katerih pa ni kupil, marveč je de-
nar pridržal za sebe.

* Obsojen lažni inženir. Sarajevsko okrajno
sodišče je n leto dni zapora obsodilo Mustafa
Hadžimuratovića, ki se je predstavljval kot inženir
in je ogoljufal več Sarajevčanov.

»Za božjo voljo! — Svetovni tekač!